

NOVI TADNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

S. Kraigher v Celju

POLOŽAJ DELAVCA

Koliko se je v procesu ureditve ustavnih dopolnil menjal delavčev položaj? Kaj delavec misli in čuti v izvajanju dopolnil? Ali se je sprejelo gledanje na položaj njegovega socialnega okolja in družine, ali se že uveljavlja celovita skrb za delovnega človeka? In dalje — organiziranje temeljnih organizacij združenega dela je neposredno povezano s problematiko oblikovanja in delitve dohodka. Ustavno načelo — enako delo naj dobi vsak približno enako plačilo se mora odraziti v samoupravnih sporazumih o delitvi dohodka in v naši praksi. Tudi razne solidarnostne akcije neposredno posegajo v srž delavčevega samoupravnega položaja, saj gre v primeru družbenega dogovarjanja še za elemente delitve — tako imenovane družbene akumulacije. Če želimo uveljaviti samoupravne sporazume in v

delitvi dohodka menjati delavčev položaj, to tudi pomeni, da moramo uveljavljati pojem družbene lastnine. In če je to res, potem se delovni kolektiv pri porabi ustvarjenih sredstev ne bo obnašal kot individualni lastnik, ampak bo videl, da so ustvarjena sredstva sestavni del družbene akumulacije. Na nekaj teh povzetih misli je opozoril Sergej Kraigher, predsednik skupščine SRS, ko se je pogovarjal s člani razširjenega političnega aktiva celjske občine. Najprej so navzoči predstavniki skupščine komiteja in delovnih organizacij seznanili Sergeja Kraigherja s sedanjim gospodarskim trenutkom občine. Vodilni delavci iz Kovinotehne, Tehnocomercatorja, Zlatarne, Merxa, Cinkarne, Aera, Zelezarne in tovarne EMO pa so spregovorili o ureditvi ustavnih dopolnil.

Sergej Kraigher je v sklepnih besedah poudaril, da so premiki na področju uveljavljanja ustavnih sprememb očitni. Vendar pa bodo morali v delovnih kolektivih še kritično oceniti, kaj ti premiki resnično pomenijo za boljše samoupravljanje. Po razgovoru z razširjenim političnim aktivom je Sergej Kraigher obiskal tovarno Topper in se pogovarjal z delavci. Ogladal si je tudi posebno osnovno šolo in dom upokojencev, imel pa je tudi razgovor v bolnišnici. Tam so ga predstavniki bolnišnice, Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in Zdravstvenega doma seznanili z uveljavljanjem dopolnil v zdravstvu. Sergej Kraigher je ugodno ocenil dosežanja prizadevanja za ureditve ustavnih sprememb v zdravstvu in v osnovnem šolstvu v Celju. J. V.

Kaj vse pomlad prinaša in kako je v teh prečudovitih dneh, ko pojejo srca in življenje brsti in klike na vsakem koraku, je nesmiselno govoriti. O teh stvareh niso premišljevali niti Dani, Sandi, Helena pa tudi najmlajši soigralac na sliki ne. Enostavno so se nekega lepega dne odpravili na skalo tik nad trgov Pilštanj in se skupaj z njihovim štirinožnim prijateljem Lesjem nastavili soncu in fotoaparatu. Bolj soncu kot slednjemu. Lesi, ki je sicer bolj živahne, pasje narave pač tokrat ni bil ježen, ko ga je zajahal mali Jurček. Potrpežljivo je nosil sicer skromno težo, najbrž pa si je takole zase mislil: Naj jim bo, pomlad pač. Milenko Strašek

ZA ŠOLSTVO - SAMI

V torek dopoldne je bila v Žalcu redna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občinske skupščine. Pred tem so na seji volilnega telesa za nadomestne volitve dovolili poslanca za gospodarstvi zbor skupščine SR Slovenije za 9. volilno enoto Žalec. Izvolili so Ivana Košana, kmeta in predsednika krajevne skupnosti iz Vinske gore. Nato pa so na seji skupščine začeli reševati vrsto problemov, ki so se v zadnjem času pojavili v družbenem življenju žalske občine. To so predvsem problemi okrog ureditve nekaterih cest in križišč, ukinitve šole v Orli vasi in ne nazadnje s problemi okrog slabe kadrovske strukture in slabega poslovanja v nekaterih zdravstvenih domo-

vih. Precej je bil izpostavljen tudi problem otroškega varstva. Osrednja točka dnevnega reda na zadnji seji žalske občinske skupščine so bili predlogi sveta za finance, kjer so najprej razpravljali o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih obččanov. Najznačilnejša sprememba je vsekakor, da se od slej davek iz kmetijstva odmerja po katastrskem in po dejanskem dohodku. Tako se zavezancem odmerja davek iz kmetijstva po dejanskem dohodku, če - njihov katastrski dohodek dosega 7.000 dinarjev in če dosega dohodek zlasti z rejo brojlerjev, nesnic, s pitanjem živine ali kakšno drugo monokulturo. Živahna je bila

razprava o predlogu odloka o proračunu občine Žalec za letošnje leto. Predloženih zahtevkov je bilo za preko 40 milijonov dinarjev. V primerjavi s ceno dohodkov za leto 1973 so predloženi zahtevki višji za 23 odst. Pri razmejitvi letošnjih proračunskih sredstev so tudi v Žalcu izhajali iz realizacije porabe sredstev v lanskem letu. Pri tem pa je zanimivo, da pri vzgoji in izobraževanju prehajajo v žalski občini na samostojno financiranje, ker od republiške izobraževalne skupnosti ne bodo več prejeli intervencijskih sredstev. Sicer pa so družbene politične skupnosti v letu 1973 omejevale pri formiranju dohodkov od davka.

SREČANJE BRIGAD

Programski svet Mladinskega kluba iz Celja pripravlja Brigadni večer v počastitev praznika mladinskih delovnih brigad, ki ga praznujejo vsako leto 1. aprila. Zaradi tega vabi svet vse udeležence mladinskih delovnih akcij SAVA, Novi Beograd in drugih, da se zanesljivo udeležijo tega večera, ki bo v prostorih kluba 30. III. 1973 ob 19. uri. Srečanje bo prav gotovo zanimivo, saj se bodo po dolgem času spet lahko srečali mladi, ki so združeno gradili na vseh omenjenih akcijah. mst

ŠMARJE PRORAČUN

Oba zbora občinske skupščine Smarje pri Jelšah bosta tokrat zasedala ponovno po komaj enotedenskem predahu. Medtem ko so na seji 22. marca skoraj večino časa posvetili šolstvu in problemom, ki se porajajo v zvezi z njim, bodo na petkovi seji spregovorili veliko bolj razširjeno. Podrobneje bodo obravnavali šmarski proračun, kjer bodo predlagali svoje predloge vsi sveti, ki se kakorkoli ukvarjajo s to problematiko. Najbrž bo najbolj zanimiv predračun komunalnih del za leto 1973 ter razprava in odlok o dopolnitvi urbanističnega programa ob-

čine Smarje pri Jelšah. Ze dalj časa se vleče vprašanje razvoja doma počitka Jelšin: grad v Šmarju pri Jelšah, zato bodo na petkovi seji, to je jutri, sprejeli program razvoja tega prepotrebne doma. mst

O GOSPODARSTVU

Jutri dopoldne bo 5. razširjena seja sveta medobčinskega sveta ZKS Celje Razpravljali bodo o ekonomskih gibanjih v letu 1973, potrdili bodo programe ekonomske in kadrovske komisije ter komisije za organiziranost ZK. Razpravljali bodo še o predlogu za ustanovitev dislociranega oddelka enoletne srednje politične šole v Celju.

STOP - pop moda shop

MLADO ZA MLADÉ

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Dragi bralci, današnji NT odprite z veseljem. V njem boste našli reportažo o našem izletu na sinjo obalo. Dva avtobusa rož smo odpeljali v Portorož! Tisti, ki so se peljali z našimi kmečkimi ženami, so povedali, da je bilo čudovito. Pisma, ki jih te dni dobivam v roke, govore enako. Iskreno mi je žal, da sta dve naši bralki prepozno prejeli naše povabilo — škoda. Pa bo drugič bolje! Upajmo oboji, da bomo lahko še kdaj organizirali kaj tako lepega. Saj je bilo lepo, mar ne?

V dveh občinah našega območja se občani pripravljajo na samoprispevek — v Slovenskih Konjicah in v Mozirju. Da bi vas bolje obvestili o njihovih načrtih in naporih, smo tema dogodkoma odstopili nekaj več prostora tudi v NT.

V redakciji je napeto. Nagaja nam bolezen. Berni Strmčnik, Jure Krašovec in Dominika Poš okrevajo. Mi jih pa težko čakamo. Čeprav je pomlad, je v vseh naših krajih živahno.

In kaj je novega pri vas doma?

VAS UREDNIK

Srečanje z Milanom Kneževićem

Poraz Jevtušenka

V teh dneh so ga spoznali tudi po številnih osnovnih in srednjih šolah na širšem celjskem območju. Mlad, z že nekoliko utrujenim videzom. Svetovni rekorder v recitiranju. Zadnji dan v mesecu januaru lanskega leta je porazil na maratonskem recitalu v Zürichu Jevgenija Jevtušenka. Jevtušenka je nepretrgoma na pamet recitiral 27 ur in 30 minut, Knežević pa 20 ur in 15 minut.

To je velik razpon?

Da. Toda računamo, da ima vsa svetovna poezija okoli 5 milijard verzov, pa zdaj primerjajte. To, kar znamo mi, je potem pravzaprav malo. Zelo malo.

Kako ste sploh prišli na idejo maratonskega recitiranja. Prepričan sem, da je za realizacijo tega potrebno še kaj več, kot pa izvrsten spomin?

Pa, pogledajte, jaz podoživljam poezijo na dva načina. Vizualno jo sprejemam kot bralec, se učim na pamet, a kot drugo — jo tudi emocionalno doživljam. Sicer pa vsakemu bolj ali manj leži kakšno delo. Nekdo rad smuča, dosegla rekorde, jaz recitiram. Toda sam sem poezijo najprej vzljubil duhovno, čustveno sem bil nanjo navezan in šele pozneje se mi je utrnila misel, zakaj ne bi javnosti, širšemu krogu ljudi posredoval to poezijo, čimveč poezije. Družbi je bilo nekako treba odpreti interes do tega, pa sem videl v samem maratonu ustrezno sredstvo, metodo, da bi to dosegel. To je seveda malo športno-pesniški način.

To kar znate — je to zgolj učenje ali kaj več?

Ze v intervjuju s Hermanom Voglom sem rekel, pa zdaj spet ponavljam tudi vam, da poezija ni juha za vsakdanjo uporabo. Zato mora biti poleg želje za učenjem kot sredstvom za doseganje registracije vsebine tudi močna želja za sponzavanjem poezije. Da hočeš vedeti vedno več in tako lahko tudi ljudem daš več in več. Saj lahko nekdo reče, da tisti, ki recitira tako dolgo, ta Milan Knežević je »ništa«. Toda za poezijo to ne velja! Toliko lepote, moči, duhovnosti nima nobena druga zvrst umetnosti kot poezija — pa ne da bi jih podcenjeval.

Zakaj mislite, da ima poezija takšno moč. Kaj je za vas globina?

Vsak človek ima svojo osebno kulturo in iz tega moramo izhajati. Na kulturi bazira vse ostalo. In poezija je eden največjih nosilcev te os-

bove. To je dokazano skozi tradicijo, od pamtiveka do danes in ne samo to. Tudi bratstva, zblizevanja med narodi poezija ne propagira, temveč vse to že počiva na njej.

V tisočih verzih, desetstotih besedah, ki jih znate na pamet, lahko v resnici dojemate vsebino? Čustveno, človeško, eksistencialistično...

Kot sem že dejal, poezije se učim vizualno, recitiram pa jo emocionalno. Torej doživljam trenutke, vidim steze, po katerih gre... trk oblakov, vrisk neba, gorenje plamena... za primer jemljem Jeseninovo pesem »Črni človek«, ki mi je zelo blizu... brazgotine duše, eksplozije na ustnicah. Vse to je seveda zelo težko. Posebno v šolah, kjer recitiram v sklopu šolske ure. Oblikujem lik zločinca Small Age, vržem se na »plavi čuperak«, na rdečih trgih revolucije, pa vzkliknem monolog vladike Danila, pa pridem do remek dela biblijske poezije, to je 139. psalm itd.

Ste ob vsem tem znanju verzov, ki so jih napisali drugi, tudi sami pomislili, da bi napisali kakšno pesem?

Sem in to sem tudi naredil. Imam izdani dve pesniški zbirki, a imel bi jih še več, toda odkrito vam povem, bojim se, da bi bil plagiator... nehote... To me preganja in bojim se pisati.

Koliko nastopov ste že imeli na šolah?

Ravno danes, na II. osnovni šoli v Celju sem imel nastop. To je bila 198. šola. Ti nastopi so v okviru mednarodnega leta knjige pod pokroviteljstvom Društva jugoslovanskih književnikov. Soorganizatorji pa so Temeljne izobraževalne skupnosti. Mislim, da bom obiskal še kakšnih deset šol, pa bom končal s turnejo po Sloveniji, že prej pa sem gostoval po srbskih srednjih in osnovnih šolah, bil pa sem tudi v Črni gori, v Dalmaciji in še drugod. Zame je prihod v Slovenijo, na drugo jezikovno področje predstavljal velik

problem, čutil sem veliko odgovornost, a mislim, da sem uspel. Povsod so rekli: čudovito!

Boste naslednje leto nastopili na pesniškem maratonu v Franciji?

Bom. Toda lani sem iz Iliade in Odiseje recitiral samo 7000 verzov, a samo Odiseja ima preko 12.000 verzov. Naučil se bom še več in vsakakor presegele dosedanjih 35.000 verzov, kolikor sem jih recitiral v Svici.

Kateri pesnik vam je najbolj pri srcu?

Sergej Jesenin.

Kaj pa Jugoslavlani?

Tone Pavček. Njegova otroška poezija nima primere v Evropi.

V kakšnih jezikih vse recitirate?

V srbohrvaškem, makedonskem, slovenskem, angleškem, ruskem, latinskem in starogrškem. Več ne znam.

Kaj počnete, recimo, po tridesetih urah recitiranja? Kaj se z vami zgodi?

S prijatelji gremo v kavarno na kozarček in proslavljam. Počutim se bolj spočitega, kakor pa nekje na sredini recitala. Žal mi je samo, ker prekinem z recitiranjem, ker ne znam več, verzov pa ne smemo ponavljati.

V aprilu bo podoben maraton v Ljubljani...

... tam bom tudi sodeloval. V okviru filozofske fakultete bo to in vse skupaj nekakšna generalka za mednarodni maraton. Trajati bo moral vsaj trideset ur. Medtem bo seveda publika prihajala, odhajala, nekateri bodo šli domov spat in zjutraj na delo, ko se bodo popoldne vrnili, bo še isti recitator govoril... nekateri pridejo zaradi poezije, da poslušajo, nekateri pridejo, da nas vidijo... Recitiramo poezijo iz različnih obdobij, do naj sodobnejše. Tako vsakdo lahko najde nekaj zase.

DRAGO MEDVED

iz dnevnika slg

V našo tedensko gledališko kroniko vsekakor sodijo tudi zapisi z naših predstav zunaj matične hiše. Poročali smo že o nedavnem nedeljskem gostovanju v Mestnem gledališču ljubljanskem, kjer smo v nabito polni dvorani uspešno začeli letošnjo ljubljansko turnejo. Na programu so bile Cankarjeve »Romantične duše«, v kratkem pa bomo prav tam z Mikelnovimi »Stalinovimi zdravniki«. Takoj nekaj dni za prvo predstavo pa smo v petek, 23. marca bili v Drami. Do zadnjega sedeža vse prodano, publika je pozorno sledila zares imenitni predstavi Eliotovega »Umora v katedrali«, scena s skušnjavci je polnila oder s pravo atmosfero, politično jedro te poetične drame z moralitetnim izhodiščem je bilo zelo razvidno, prav tako človekova usoda in pomen njegovega žrtvovanja. Znova smo lahko občudovali mojstrski prevod Vena Tauferja, postavitev Francija Križaja in igro Sandija Krošla in drugih. Ansambelska igra je prišla do polne veljave. Zavest o pripadnosti celjskemu gledališču in njegovi kulturi, umetniškemu uresničevanju in poslanstvu, ki ga opravlja, je dobila nova zadoščena ob dolgem aplavzu in priznanjih, ki so nam jih izrekli številni ljubitelji gledališča. V kratkem bomo ponovno gostovali v Drami, verjetno z Ivono, Drama pa nam bo vrnila gostovanje 12. maja z Mojžerovim Scapinom.

Konec meseca aprila, takoj po naši zadnji premieri, bomo obnovili priljubljeno Zupančičevo »Veroniko Deseniško«, ki je pred leti polnila dvorane ne samo v Celju, marveč tudi drugod, kjerkoli smo predstavili to pozabljeno in edino celovečerno delo našega pesnika. Prva predstava Veronike bo 2. junija v Bistrici ob Sotli, kjer želijo s to predstavo proslaviti 500-letnico kmečkih puntov. Vsekakor pa bo kmalu zatem tudi na celjskem odru.

J. Z.

Pobuda

Film o Celju

Na zadnji seji Izvršnega odbora Kulturne skupnosti Celje je bila dana zanimiva pobuda, da bi filmski amaterji Celja, ki so v zadnjem času precej aktivni, posneli tudi film o Celju v letošnjem letu. Pobuda prihaja od nedavne projekcije podobnega filma, ki je bil predvajan v unionski dvorani v okviru filmskih srečanj, posnet pa je bil že leta 1954. O tem smo že pisali na isti strani v prejšnji številki. Pobuda je opravičljiva tudi zaradi ugotovit-

ve po posvetu filmskih delavcev Slovenije, ki je bil pred nedavnim v Celju, da bi morali posvečati veliko več pozornosti dokumentarnemu filmu kot doslej, da se ohrani čim več slikovnega gradiva, kar je zelo pomembno s stališča zgodovine, etnografije, geografije itd. Celjska kulturna skupnost je to pobudo sprejela zelo resno in si bo prizadevala najti ustrezno obliko in način za realizacijo tega filma.

D. M.

KIK »POMURKA«
MURSKA SOBOTA
OBRAT ZA KMETIJSTVO
RAKIČAN

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih kmetijskih strojev:

- 1 kom. kombajn ZMAJ 780
- 2 kom. traktorjev IMT 533 (Fe-35)
- 1 kom. traktor Unimog
- 1 kom. traktor TG-50
- 1 kom. kamion TAM 4500
- 1 kom. obrtnik New Idea
- 1 kom. obrtnik Zmaj 2 K
- 1 kom. sušilnica za zrnje
- 3 kom. preše Fordschrit
- 4. kom. prikolice — enoosne
- 3 kom. prikolice — dvoosne
- 4 kom. trosilcev za hlevski gnoj
- 3 kom. škropilnic
- 2 kom. sejalnica za žito
- 1 kom. loščilec za koruzo
- 2 kom. elevatorja za koruzo
- več krožnih bran, klinastih bran, obračalnikov za seno, plugov in raznih drugih kmetijskih strojev.

Licitacija bo v nedeljo, 1. aprila 1973 na ekonomski enoti Rakičan pri M. Soboti s pričetkom ob 10. uri.

Obrat za kmetijstvo Rakičan

Sprejeti načrti

Na torkovi seji skupščine Kulturne skupnosti Celja so njeni člani sprejeli poročilo o realizaciji programa skupnosti za lansko leto, sprejeli pa so tudi letošnji program, kakor tudi finančni načrt. V prvi polovici meseca aprila bo skupna seja občinskega sveta ZKPOS Celje, Izvršnega odbora Kulturne skupnosti in Sveta za kulturo in znanost občine Celje, kjer bo tekla beseda o amaterski kulturi in njenih problemih. Torkova skupščina KSC je sprejela tudi družbeni dogovor med KSC in občinsko skupščino Celje o investicijskih in vzdrževalnih delih na področju kulture v celjski občini.

Izšli sta zadnji dve knjigi
ČAROVNICE Z GRIČA

M. Jurić-Zagorka:

UPORNIK NA PRESTOLU I-II

Obe knjigi predstavljata nadaljevanje in konec obsežnega ciklusa »Čarovnice z Griča«. Kot prejšnje knjige vas tudi zadnji dve ne bosta razočarali, saj je zgodba mojstrsko zapletena, dinamična, razpoloženijsko neposredna in živo napisana.

660 strani, cena: celo platno 150 din.

Knjige dobite v vseh knjigarnah.
Narocila sprejema tudi
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26,
61000 Ljubljana

TEDNIKOVA OKROGLA MIZA V SLOVENSKIH KONJICAH

1 IN 2 = MNOGO!

Našo okroglo mizo smo tokrat predstavili v Slovenske Konjice in na razgovor povabili predstavnike občinskega družbenega in političnega življenja. Besedam so dajali pomen: predsednik občinske skupščine ing. FRANJO TEPEJ, podpredsednik občinske skupščine JOŽE HROVATIČ, sekretar občinskega komiteja ZK FRANC BAN, sekretar občinske konference SZDL JANKO KOVAČ, predsednik občinske konference SZDL MAKS BREČKO, ravnatelj FILIP BEŠKOVNIK in direktor delavske univerze VINKO LANGERHOLC.

Iz našega uredništva sta razgovoru prisostvovala glavni in odgovorni urednik Novega tednika JOŽE VOLFAND in novinarka ZDENKA STOPARJEVA.

Za uvod je tekla beseda o družbenem trenutku v konjiški občini. Pri tem smo mislili na družbeni standard konjiških občanov, na proračunsko situacijo in na akcijo o ponovnem samoprispevku. O pripravah nanj in izhodiščih, zakaj so se odločili zanj.

Konjiška občina se nahaja v času, ko se prebija na lestvici rasti za mesto višje. Izkopala se je iz najhujših gospodarskih težav in prvi uspehi so tu. Gospodarska podjetja so lansko leto v večini zaključila zelo ugodno in dosegla rezultate, ki jih niso pričakovali. Danes sta blokirani samo še dve podjetji, podjetje Komos in Stanovanjsko podjetje.

Razpravljalci za okroglo mizo so bili mnenja, da so v občini zdaj na tisti stopnji, ko ljudje sami samoupravljalsko razmišljajo in se tudi sami odgovorno odločajo.

SOLIDARNOST

NOVI TEDNIK: Najprej nekaj razmišljanj o pobudi, za katero se je odločila tekstilna tovarna v Preboldu, ki se je vključila v tok dogajanja v krajevnih skupnostih in je zanje namenila 45 starih milijonov. Kako poteka pri vas solidarnostna akcija? Ali tudi v Konjicah opažate tako skrb za proizvajalčevo življenje v njegovem okolju?

JANKO KOVAČ: »Solidarnost v naši občini ni nova, saj jo opažamo že vrsto let. Le da so to manjše akcije, pa zato večkratne in to s strani raznih podjetij. Lansko leto

je Konus nakazal drugi osnovni šoli 15 milijonov za adaptacijo in opremo kuhinje. Dalje, vsa podjetja in gospodarske organizacije so že lansko leto dajale krajevnim skupnostim na zaposlenega delavca po 20.000 starih dinarjev. Letos mislijo z akcijo nadaljevati, le vsota se bo zvišala na 25.000 dinarjev. Tako se je lansko leto nabralo za komunalne in krajevne zadeve 100 milijonov. Prav tako podjetja odstopajo denar tudi dislociranim krajem, kjer imajo obrate in so zaposleni njihovi delavci. Tako podjetje je LIP. Na tak način iščemo solidarnost in pomagamo, kolikor moremo. Tako je nastal asfalt v Ločah in še marsikaj.«

NOVI TEDNIK: Poznate še katere elemente solidarnosti? Kako se z njimi še srečujete?

ING. FRANJO TEPEJ: »Solidarnosti je pri nas res veliko. O njej smo govorili že takrat, ko je Kovaška industrija iz Zreč tudi Ločam, od koder se vozijo njihovi delavci, nakazala del sredstev za popravilo ceste in asfaltiranje. Le da se tega ni obehalo na veliki zvon. Po Pismu so te stvari postale še aktualnejše. Naša občina ni bogata, zaposlenih imamo komaj tretjino, zato si moramo pomagati. Seveda pa se je aktivno in zavzeto začelo solidarno delati po Titovem pismu. Ustanovili smo solidarnostni in stanovanjski sklad. Svojo politiko pa zastavljamo tudi dolgoročno.«

NOVI TEDNIK: Kako, na kakšen način, kaj je za Konjice najpomembnejše?

FRANC BAN: S kadri mislimo krogiti dolgoročno politiko. Tu je bogastvo, ki se bo bogato obrestovalo. Do zdaj je vprašanje kadrov še nerešeno, naše misli pa so ve-

dno usmerjene vanj. Zato bodo naši koraki takšni, da bomo pridobili čim več sposobnega in lastnega kadra. Nimamo ne pravnikov, ne ekonomistov, niti nimamo dovolj inženirjev, pa tudi pedagoškega kadra ni odveč. Primanjkuje ga. V vsej konjiški občini imamo pa samo pet ali šest pravnikov oziroma ekonomistov.«

SAMOPRISPEVEK

Ena izmed solidarnostnih akcij je v Slovenskih Konjicah pred durmi. Mislimo na samoprispevek, za katerega bodo občani glasovali osmega aprila na referendumu. Odločali se bodo po svjem preudarku in po tem, koliko zanimanja bodo pokazali za konkretne objekte, ki so bili po programu določeni za gradnjo ali adaptacijo. Program gradenj šolskih, kulturnih in komunalnih objektov je zelo skrbno pripravljen in razdeljen na tri krajevna območja — Konjice, Reče in Vitanje. Vsako območje bo tako rekoč samo odločalo o tem, kaj se bo pri njih gradilo v naslednjih petih letih.

NOVI TEDNIK: Zakaj ste se ponovno odločili za samoprispevek, ki se vam je letos iztekel in kakšne izkušnje boste prinesli v drugega?

FILIP BEŠKOVNIK: »Politični aktiv je razmišljal že leto prej, predno se je prvi samoprispevek iztekel. Pokazalo se je, da smo s prvim, a uspešnim referendumom ostali na pol poti. Ves denar je šel le za šolske objekte, pa še teh je ostalo veliko za popravila ali pa gradnje. Pri-

pomniti moram, da smo realizirali vse objekte iz prvega samoprispevka, le z gradnjo dveh telovadnic nismo uspeli. To je v Ločah in Zrečah, ker je zmanjkalo denarja. Ti dve se danes že gradita, a iz sredstev občine.

Letošnji samoprispevek pa je razdeljen po različnih območjih. Nekje se bo dalo več za kulturo, drugje več za šolstvo, tretji bodo dobili več za komunalne gradnje. Delili smo po potrebi, ne po nekem enotnem ključu. Vključena pa je vsaka krajevna skupnost in je tudi bila sooblikovalka programa za podaljšani samoprispevek. O posameznih objektih so deljena mnenja, vendar na zborih volilcev sem imel občutek, da so se občani ogreli. To pa seveda še ni garancija za uspešno glasovanje.«

JANKO KOVAČ: »Vsako območje bo odločalo o svoji usodi, zato smo programe tudi njim prikrojili. Vsak občan bo nekaj dobil in bo moral dati na tehtnico, ali je za ta konkretni objekt ali ne. Mislim, da v svojo škodo ne bo od nas nihče glasoval. Sredstva se tudi prelivala ne bodo, ostala bodo tam, kjer jih bo kraj zbral. To je novost in se zato za referendum od prejšnjega precej razlikuje.«

ING. FRANJO TEPEJ: Ko smo preverjali prejšnje rezultate, kako se je denar potrošil, smo prišli do ugotovitve, da smo za dani dinar, ki ga je dal konjiški občan v preteklih letih, dobili dva dinarja, nekje pa celo več.«

MAKS BREČKO: »Poraja pa se pri vsem tem ena bojazen, namreč ta da so kme-

REKAPITULACIJA VLAGANJ V OBDOBJU OD 1973—1978

Panoga dejavnosti	Območje — din			skupaj
	I	II	III	
osnovno šolstvo	10,085.000	1,500.000	200.000	11,785.000
prosveta in kultura	1,620.000	—	30.000	1,650.000
komunalna dejavnost	6,210.000	5,732.634	2,805.912	14,748.546
obvezna rezerva	500.675	—	—	500.675
SKUPAJ:	19,415.675	10,232.634	3,055.912	32,704.221

tijski proizvajalci sedaj malce nezadovoljni. Zadnje odkupne cene mesa ljudi niso navdušile in ne vidijo solidarnosti v tem, zato je njihov položaj težak. Kmetov je v konjiški občini okoli 1200, kako bo z njihovo solidarnostjo, pa ne vem. Čeprav sem prepričan, da vsak ve, kaj pomeni samoprispevek.

ING. FRANJO TEPEJ: »Tudi obrtnik se je znašel v težavnem položaju. V celotno vsoto samoprispevka treh milijard in dvesto milijonov pa bo prispeval 90 milijonov. Kmetov delež bo znašal 36 milijonov, ostalo pa bodo nosili delavci.«

FRANC BAN: »Nikakor ne smemo pozabiti povedati to, da bo velik delež petletnega samoprispevka rešil marsikatero drugače neizvedljivo komunalno akcijo ali gradnjo.

NOVI TEDNIK: Kako se lotili priprav na referendum? Kam ste usmerjali akcije?

JOŽE HROVATIČ: »Ogledali smo si različne sheme, nizerani so politični štabi krajevnih skupnostih, delnih organizacijah in zborov proizvajalcev. Najvažnejša tem pa je osebna sugestija.«

AKCIJA — REFERENDUM — OSMEGA APRILA

Med ljudi moramo iti in vsakega posameznika prepričati.

V prvem samoprispevku je bil poudarek na šolstvu, v naslednjem obdobju pa je na družbenem standardu. Ljudje radi dajo, da njihovi otroci hodijo v urejeno in toplo šolo, gledajo pa tudi na to, da se vozijo po dobrih cestah. V Slovenskih Konjicah imamo nemogoč kulturni dom in tega bomo temeljito popravili. V Vitanju na primer imajo urejeno šolo, zato so izpostavili vprašanje bencinske črpalke in ostalih komunalnih del. Poglejmo fenomen Zreč! Zadnja leta so zabeležili takšen gospodarski razvoj, da so v družbenem standardu nekoliko zadaj. Zato morajo napraviti hitrejša koraka, da bodo dohiteli gospodarski razvoj kraja. Zato so se tudi odločili za 2 odstotno prispevno stopnjo od osebnega dohodka vseh zaposlenih, upokojeanci pa bodo udeleženi z 1 odstotno stopnjo. Pri njih je poudarek na komunalnih objektih.«

MAKS BREČKO: »Poraja pa se pri vsem tem ena bojazen, namreč ta da so kme-

Pa ne z besedami — o potnosti samoprispevka, ampak o konkretnem objektu, ki bo gradil na tistem območju.«

VINKO LANGERHOLC: »Najboljša je živa beseda. vedno najde ustrezno mesto zlasti pri naših ljudeh, ki so še nikoli zatajili, pa tudi zdaj ne bodo. Pripravili so tudi brošuro, kjer so razložili in slikani vsi objekti, jih bomo gradili v vseh krajevnih skupnostih.

V podjetjih pripravljajo govore z delavci, v Kovaški industriji so že začeli. V Pismu bodo vsak dan objavljene, izvlečke, ki bodo delavce opozarjale na glasovanje — osmega aprila.

Pedagoški kader po šoli, otroci, roditeljski sestanki, starši, vse to so oblike našega sodelovanja. Pripravili smo tudi 70 glavnih volilnih odborov pa bo pripravljeni smo!«

TEDNIKOVA OKROGLA MIZA V SLOV

BOGATE OBRESTI

Ne moremo drugače, kot da zaključimo našo okroglo mizo v Slovenskih Konjicah s upanjem v uspešnost nadaljnjega samoprispevka, ki ne bo odločal le o tem, da bodo otroci telovadili v sodobnih telovadnicah, ampak tudi o tem, da bo družbeni standard, ki ga bodo v konjiški občini uspeli referendumom presejati, premaknil občino za korak naprej, da ne bo capljala za Slovenskimi občinami, kot pastorka, ki ji zmanjkuje kruha. Občani sami bodo odločili, ki bodo čez dobrih deset dni odločali o napredku svojega občinskega središča in krajev, ki tokrat niso ostali odrinjeni. Vsakemu nekaj, da je težišče na odločitvi vsakega posameznika.

Zapisala ZDENKA STOPAR
Foto: TONE VRABL

Brez dvomov

Ugibanj okoli začetka gradnje prve faze rekreacijskega središča pod Golovcem v Celju je konec. Te dni so vsi zainteresirani dosegli sporazum tako glede zbiranja sredstev (prodaja nekaterih poslovnih zgradb) kot tudi nomenklatura celotne investicije.

Da bi sklepu dali kar najbolj slavnostno obeležje, so se odločili za podpis družbenega dogovora o postopni

gradnji nujno potrebnega rekreacijskega središča pod Golovcem, ki pa bo imel glede na funkcijo dosti širše obeležje. Podpis pogodbe bo to nedeljo ob desetih dopoldne. Istočasno bodo vgradili tudi temeljni kamen.

Zaradi takšnega razvoja dogodkov bo tudi letošnji šesti sejem obrti v novi, manjši hali rekreacijskega središča.

Daneu bo igral

Končno je rešeno vprašanje registracije Iva Daneua, najslavnejšega košaršarja Jugoslavije, za KK Kovinotehna Celje. Že v lanskem letu je Ivo obširno in naklonjeno pisal o perspektivi celjskih košarkarjev, ki imajo z mlado ekipo veliko možnosti. Že takrat je namignil, da bi za njih tudi igral. Ker pa Celjani niso takojčasno videli Ivove želje v njegovem sestavku, se je posredniško trboveljski Rudar in Ivo angažiral. Iva namreč

je prišlo do zaželenega sporazuma. Rudar je voljan prekiniti angažma z Danevom, ki bo že v zadnjih kolih II. zvezne lige igral za KK Kovinotehna. To bo vsekakor velika pridobitev, poleg tega pa po združevanju odločitev celjskih košarkarskih delavcev, da so se po nekaj mesecih le odločili tako, kot je dobro. Izvedeli smo, da bo podpis pristopnice opravljen dokaj slovesno, in sicer v restavraciji hotela Merx, v nedeljo ob 11. uri. Takrat bo Daneu tudi govoril o svoji košarkarski poti.

II. samoprispevek 1973 - 1978

Sredstva, ki bodo zbrana s samoprispevkom v letih 1973—1978, bodo na podlagi zbranih predlogov in programov KS in ostalih samoupravnih interesnih skupnosti vložena v osnovno šolstvo, prosveto in kulturo, telesno vzgojo in komunalno dejavnost.

Planirani skupni znesek teh sredstev je 32.704.221 din. Samoprispevek bodo plačevali občani po območjih krajevnih skupnosti, in sicer:

I. območje tvori 18 krajevnih skupnosti, in to: Slovenske Konjice, Konjiška vas, Bezina, Gabrovlje, Polene, Sp. Grušovje, Tepanje, Stranice, Vešenik, Zeče, Spitalič, Sojek — Kamna gora, Loče, Jernej pri Ločah, Žiče, Draža vas in Zbelovo.

II. območje tvorijo krajevne skupnosti: Zreče, Resnik in Skomarje.

III. območje tvori krajevna skupnost Vitanje. Za I. in III. območje bodo plačevali občani po enotnih stopnjah:

1 % od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja in pokojnin,

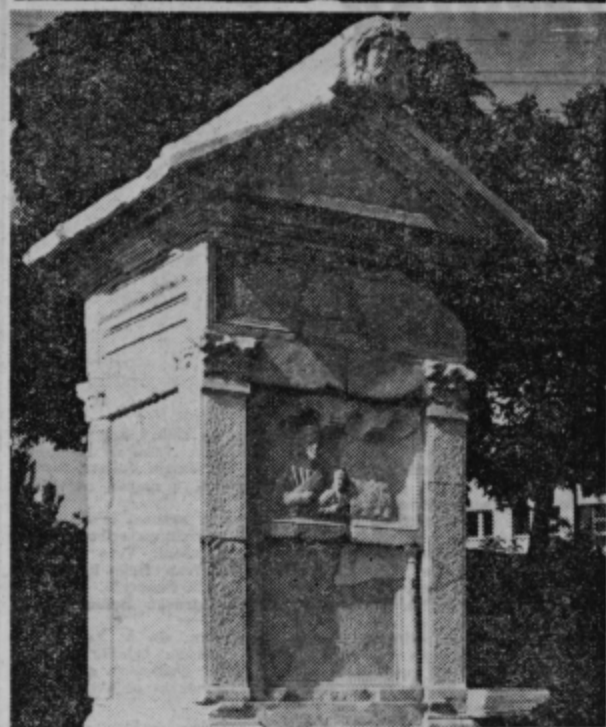
2 % od katastrskega dohodka in vrednosti prodanega lesa.

3 % od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti.

Za II. območje, to je območje Zreč, Skomarja in Resnika se zviša samo stopnja prispevka od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja od 1 % na 2 %.

Gospodarske organizacije pa naj bi tudi v prihodnje plačevale 1 % od dodatnega prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja v občinski sklad za družbeni standard, oziroma na žiro račune krajevnih skupnosti Zreče in Vitanje.

turizem

Antični park v Šempetru v Savinjski dolini je ne samo kulturna, marveč tudi turistična zanimivost. V povprečju si spomenike rimske nekropole vsako leto ogleda okoli 12.000 ljudi. Na posnetku: detajl iz parka.

V Šempetru

LEPI NAČRTI

Člani turističnega društva Šempeter v Savinjski dolini so začetek novega delovnega obdobja združili s pomembnim uspehom — odprli so namreč na novo urejeno turistično informacijsko pisarno, ob vhodu v antični park. Tako so dali staremu gasilskemu domu novo obleko pa tudi novo vsebino.

Ob tej, več ali manj intimiti otvoritvi sezone, je bila tudi tiskovna konferenca, na kateri je predsednik društva Ivo Kuhar seznanil častnike in druge goste, med njimi podpredsednika občinske skupščine v Zalcu Jožeta Jana in glavnega tajnika celjske turistične zveze Zorana Vudlerja, z letošnjim delovnim načrtom pa tudi z nekaterimi nalogami, ki jih nakazuje srednjeročni program.

»Začetki novega turističnega pisarne v kraju se pričinja novo obdobje turizma v Šempetru. Nam, turističnim delavcem, se je uresničila dolgoletna želja, saj je bilo dosedanje delo brez lastnih prostorov več ali manj kampanjsko,« je ob srečanju dejal Ivo Kuhar.

Začetki novega razmaha na turističnem področju segajo v 1962. leto, ko je bila končana rekonstrukcija rimske nekropole. S tem odkritjem je Šempeter postal znan po vsej Evropi. Zanimanje za ogled rimskih izkopanin pa raste iz leta v leto. Z načrtnim delom na turistični propagandi za kraj in sploh na širokem turističnem polju so začeli 1970. leta. Povprečno obišče antični park vsako leto po 12.000 ljudi!

V svoj načrt pa so zajeli še jamo Pekel, rimski vrelc v Podlogu, graščino Novi kloster v Zalugu in rekreacijski center ob Savinji.

Lani so odprli jamo Pekel za javni ogled. Zaenkrat je za obiskovalce odprta prva etapa. Sedanjí obisk kaže, da bo presegal število obiskovalcev antičnega parka.

Turistično društvo se močno zavzema tudi za olepšavo in komunalno ureditev kraja. Prvi uspehi so tu. Zal pa so v močnem zaostanku na trgovinskem področju in v družbenem

gostinstvu. Tu so na mrtvi točki, kljub veliki potrebi. Razvoja turizma žal ne spremlja ne trgovina ne družbeno gostinstvo. Skratka, tu manjka družbene poboje! Zato se nehote vsiljuje vprašanje, do kdaj še takšna pasivnost družbenega sektorja.

Tudi zunanji videz zgradb, ki so ob glavni cesti in ki so po večini v družbeni lastnini, je silno klaverno in zanikerno.

Turistično društvo v Šempetru bo tudi v prihodnje skrbelo za nadaljnjo raziskavo in izkopavanja rimskega grobišča po programu, ki zajema dela vse do 1986. leta. Prav tako bodo nadaljevali z raziskavo in rekonstrukcijo jame Pekel v spodnji in gornji etaži. Izdelali bodo dolgoročni načrt turističnega razvoja Šempetra ter vztrajali na ureditvi družbenega gostinstva v središču Šempetra. V tej zvezi bodo zlasti opozorili kolektiva Savinjskega magazina in kmetijskega kombinata Hmezd na dolžnosti, ki ju vežeta za ureditev teh vprašanj. Skoda le, da je na to treba opozarjati, saj je obisk antičnega parka dovolj zgovoren dokaz o nujni potrebi urejenega in večjega gostinskega prostora v kraju.

MB

OBČNI ZBOR CTZ

Po sklepu organov celjske turistične zveze bo redni občni zbor področne turistične organizacije v petek, 6. aprila z začetkom ob desetih dopoldne v prostorih hotela Celeja.

Na vidiku je torej delovni obračun, od katerega si turistični delavci veliko obetajo, še zlasti, odkar je delo celjske turistične zveze dobilo močno podporo pri svetu osmih občin celjskega območja. Pri vsem tem ne gre samo za družbeno pomoč pri izvajanju delovnega načrta, marveč tudi za njegovo sofinanciranje.

pretaka po koritu tik pod vasjo.

Ježernik pridno dela v Krajevni skupnosti, njen predsednik je in stori pač to, kar največ more. Tako je več ali manj povsod. Še sam več ne ve, koliko funkcij mu je naložilo življenje in kaj vse so mu zaupali ljudje. Pri vsem tem ne pomišlja, ne ne gojuje, pač pa dela in se tu in tam ozre nazaj, na prehojeno pot, na tisto vijugasto pot, po kateri je hodilo toliko naših ljudi.

Ježernik se je rodil 1927. leta v obrtniški družini pod gradom Lemberg. Njegovi so bili mlinarji in ko je mladi Ivan končal osnovno šolo v Strmcu, je bil nekaj let doma, kmalu nato pa je prišla vojna in Ivana je v letu 1944 zaneslo v Tomšičevo brigado, od koder je odrinil v jeseni istega leta kot spremljevalec v Vrhovni štab v Beograd. 23. I. 1945 je prišel v naše glavno mesto, peš iz Gornjega grada, iz štaba IV. operativne zone, kjer se je prav takrat formirala I. gardijska brigada, ki

ji je bil zvest do junija 1947. Potem se je vrnil nazaj, se zaposlil pri Upravi za ceste, nato pri LIP-u v Celju, bil tajnik KLO Strmec, pozneje občine Strmec, nato premeščen v Vojnik kot načelnik oddelka za narodno obrambo. Kasneje je njegova pot zavila spet v Celje, kjer je bil na zavodu za zaposlovanje vodja skupine, od koder se je preselil k cestnemu podjetju, kjer je bil nekaj časa sekretar ZK. »Imel sem mnogo funkcij, vse pa so bile povezane z delom z ljudmi, ker mi je bilo to vedno všeč, ker se mi je zdelo tako najlepše in najbolje. Lepo je delati z ljudmi, če so pripravljene za delo in to naši ljudje so, še posebej na terenu, tam daleč v hribih, koder lahko prideš le z vozom.«

Od 1967. leta je Ivan Ježernik predsednik strmske Krajevne skupnosti. »Vidim, da sem ljudem potreben, zato se ne sprašujem, čemu je tako. Pač mora biti in konec besede.«

obrazi

Ivan si želi nekaj velikega in zaradi tega, ker je to nekaj njegova pa tudi občanov želja, bomo to tudi povedali.

»1974. leta bo 30 let, odkar je 4. VII. 1944 Tomšičeva brigada napadla in osvobodila Strmec. Radi bi, da bi bil občinski praznik pri nas in že sedaj obljubljam, da bomo zapregli vse sile, da bo čim lepše, čim slovesnejše. Seveda si želimo še kup drugih reči, to pa je zaenkrat naša največja želja.«

V takšnem majhnem kraju, kot je Strmec, ljudem ne kaže drugače, kot da res trdno stojijo skupaj, z dlanjo ob dlani, Ježernik ob Ježerniku, človek ob človeku. Skrb za človeka je tudi ena izmed Ježernikovih skrbi in zato se večkrat poda v tiste hribe, kjer ga poznajo še iz vojne. Tokrat kot predsednika krajevne skupnosti Strmec.

Milenko Strašek

IVAN JEŽERNIK

Ivana Ježernika nisem poznal, zanj so mi povedali in kar so mi povedali, je bilo dovolj, da sem nameril korake proti Strmcu, idiličnem kraju pod znamenjem vitanjskih gora, ob Hudinji, ki se živahno

Varnost

ŽALECINCESTE

Ne gre samo za otroke, naše šolarje, gre za vse, ki hitijo na službeno mesto, po pomoč v ambulanto, vsi morajo zaradi zadanih obveznosti prečkati glavno cesto, pri tem pa se zaskrbljeno ozirajo — bodo prišli preko zdravi, ne bodo žrtev voznika, ki z nezmanjšano hitrostjo drvi skozi mlado mesto!

Da, tudi otroka je treba za varovati. Več sto jih dnevno prečka cesto prvega reda. Pred nedavnim so na nekem sestanku govorili o kvarnih vplivih, ki jih danes nad otrokom kar mrgoli. Tudi šund so omenjali. O tem je govoril — v zveznem merilu — tovariš Tito. Govorili so, kako je treba kaznovati vse tiste

gostince, ki dovolijo šolarjem priti do alkoholne pijače, igrati hazardne igre. Nek občan je dejal, da je pred nekim bifejem naštel preko deset otrok, ki so drug za drugim zdrveli v bife. In to pred osmo uro!

Mogoče je tukaj ena izmed nevarnosti, ko potem otrček brezskrbno teče preko ceste. Še slišim tovariša miličnika, ki je ob priliki, ko je sredi mesta avto zbil — in ubil — šolarja, ugotavljal: krajevna skupnost nima toliko denarja, da bi stalno obnavljala zebre. Sam je poslušalec zastavil vprašanje: kaj je več vredno — tistih nekaj škatel barve — ali življenje otroka? Pa je še

dodal: Vidite, pa smo ob takih problemih brez moči!

Menda gre tukaj kar za pet zeber. Gre pa morda še za to, da žalec kot mesto ne premore ene same utripajoče luči! V Sempetru jo imajo že nekaj let.

Vsako leto je kaka smrtna žrtev. Včasih na zborih vojincev slišimo, da — neke — razmišljajo o podvozu za pešče in manjša vozila. Toda, od takrat ko so vrščeli razmišljati pa do danes je NEDOLŽNO prelilo kri pet, mogoče tudi več občanov. In najbrž smo kar upravičeni razmišljati o tem: KAKO DOLGE SO POTI OD OBLJUB DO DEJANJ!

—dk—

mala anketa

KMEČKI PUNTI

Te dni pa še vrsto dni nazaj se Kozjanci vneto pripravljajo na svoj veliki praznik, na praznovanje 400-letnice kmečkih uporov. Znova bodo imeli priliko pokazati, kaj zmorejo, pa tudi kaj ne zmorejo in zato je popolnoma jasno, da je na Kozjanskem, posebej pa še na Pilštanju in v Lesičnem, kjer bodo osrednje proslave, vročičnost na višku. Odkritje plošče, kvizi, recitacije, igra, vse to pa se bo zgrnilo nanje 26. maja...

ALOJZ MAČEK, KOZJE: »Po dolgem času je spet prišlo na vrsto Kozjansko. Zavedamo se, da se bo treba izkazati, da to pričakujejo od nas, kajti vseskozi nazaj se govori o nas le skozi prizmo nerazvitosti, zaostalosti skratka, za nas se že lepa leta nazaj uporabljajo pojmi, ki niso najbolj hvalevredni. Prav je, da je osrednja proslava kmečkih uporov prav v središču, kjer so se odvijali in kjer je konec koncev bil tudi njih bistriški voditelj, Pavle Sterc.«

JOZE NOVAK, KOZJE: »Sedaj, v tem trenutku, bi bilo prav, če bi se ob pripravah na praznovanje 400-letnice kmečkega upora, vsi skupaj združili in vložili v to praznovanje vse sile, ki so nam kakorkoli na razpolago. Popolnoma se zavedam, da marsikaj pričakujejo od nas, to pa bo zahtevalo precejšen napor. Ni nas veliko na tem koncu in zato bo sleherna pomoč še kako dragocena.«

ADELA RAUTER, LESIČNO: »V priprave na praznovanje 400-letnice velikega hrvatsko slovenskega kmečkega upora, ki je bil v teh krajih v letih 1572—1573, bomo vključili tudi vso šolsko mladino, skratka, slehernega človeka, ki lahko kakorkoli pomaga po svojih močeh. Učenci naše šole v Lesičnem bodo prevzeli na svoja ramena kviz o uporih pa tudi druge obveznosti. Tudi jaz se zavedam, da bomo morali v teh pripravah stati složno z ramo ob rami.«

DANČI ČERNELIČ, LESIČNO: »Ob pripravah na praznovanje obletnice kmečkega upora ne bomo smeli pozabiti tudi na ureditev naših krajev, zakaj skoraj gotovo je, da bo praznovanje pritegnilo množico ljudi iz naše ožje domovine. To pa pomeni, da se bodo morale udeležiti tudi vse krajevne organizacije, od Krajevne skupnosti do Zveze borcev. Prav sedaj je prilika, da pokažemo, kako znamo biti složni in kaj lahko in zmoremo narediti.«

GELCA ČEPIN, LESIČNO: »Praznovanje 400-letnice velikega hrvatsko slovenskega kmečkega upora je naša dolžnost, dolžnost do kraja v katerem živimo, do naše zgodovine, preteklosti in velikih težav, ki so se izkristalizirale v naših ljudeh že takrat in dobile mnogo let kasneje svoj odmev v veliki osvobodilni vojni. Končno je to tudi naša dolžnost do sedanje generacije, ki ji moramo približati tisti čas, kolikor pač najbolj mogoče.«

Stvari na Kozjanskem torej tečejo, nikjer se sicer še nič ne vidi, se pa zato sliši. V ljudeh pod Bohorjem kipi in veliko pripravljenost je čutiti na vsakem koraku. Skorajda ne bi bilo umestno karkoli komentirati, rezultate bo pokazal čas, v dolini Bistrice pa bo za vse večne čase ostala plošča v spomin kmečkim trpinom, v spomin na slavne dni, ko je njihov gnev prerasel bohorske hoste in se razlil domala po vsej Sloveniji.

MILENKO STRASEK

STANOVANJSKO PODJETJE — CELJE

Gledališka ulica 4

vabi k sodelovanju

STROKOVNJAKE gradbene smeri

za točkovanje stanovanj na območju občine Celje.

Točkovanje stanovanj bo v mesecu aprilu in maju. Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti naj kandidati pošljejo v roku 7 dni od objave na naslov: Stanovanjsko podjetje Celje, Celje, Gledališka 4, pod oznako »točkovanje«.

EMO-CELJE

vabi k sodelovanju večje število delavcev za delo v proizvodnji. V poštev pridejo kandidati, ki so stari najmanj 16 let in največ 40 let in stanujejo v Celju ali bližnji okolici.

Kandidati se lahko prijavijo osebno ali pismeno v kadrovske službi podjetja EMO — CELJE, kjer so jim na razpolago vse potrebne informacije.

Kadrovska služba
EMO — CELJE

OBISKALI SMO MARIJO URANJEK

Obiskali smo Marijo Uranjek, da bi nam pripovedovala o sestri Ivanki, ki je bila med prvimi desetimi žrtvami že julija 1941.

Ivanka Uranjek se je rodila v številni kmečki družini v Migojnicah pri Grizah. Gimnazijo je obiskovala v Celju in bila med zelo dobrimi dijaki. V šolo je hodila večina ma peš, saj pri hiši ni bilo denarja za železniško vozovnico. Po besedah njene sestre Marije, ki živi danes v bloku upokojencev v Zalcu, smo zvedeli vso Ivankino življenjko pot. Sestra Marija in brat Miha sta pomagala Ivanki pri šolanju, kajti onadva sta zaslužila. Ivanka je bila najmlajša, zato je bila tudi najslabše oblečena. Obleke je nosila za sestrami in brati. Njena sestra Marija se spominja, da je Ivanka večkrat sedela ves dopoldan v šoli z mokro obutvijo in se šele doma posušila. Ze v gimnaziji se je seznanila z naprednimi idejami in okoli leta 1937 postala član SKOJA. Komunisti in skojevci so se sestajali na Mrzlici, Gori Oljki, Sprajčevem hribu in v Velenju. Njeni sošolci so bili Vera Šlander, Karel Destovnik-Kajuh in drugi. Tako je

že v gimnaziji prišla v stik z naprednimi ljudmi. Ivanka je želela študirati rudarstvo, a ker ni bilo denarja, je po končani gimnaziji opravila enoletni tečaj in postala učiteljica. Svojega poklica pa ni začela opravljati, ker se je prej začela vojna. Odsšla je v ilegalo. Sestra Marija je bila takrat zaposlena v Mariboru, Ivanka je po njenih besedah prišla z bratom Mihom in sestrom Tinko k njej 24. julija 1941. Ni ostala dolgo. Odpeljala se je z avtobusom, češ da ima še važen opravek. Marija je šele kasneje izvedela, da je tega dne dobila partijski material in z njim odšla na področje Brežic in Krškega. Marija je nato šele 30. julija izvedela iz nemških plakatov, da je bila skupaj z devetimi borci in aktivisti ustreljena v gozdu blizu kraja Dobra pri Brežicah tudi Ivanka. Grob ustreljenih so našli šele po vojni s pomočjo nekega logarja, ki je ustrelitev videl. Po ustrelitvi Ivanke je okupator začel preganjati vso družino.

Ze 2. avgusta so zaprli Marijo, ker pa ni imela stikov s sestrom in ji niso mogli ničesar dokazati, so jo izpustili. Brat Miha, ki pa je živel na domačiji v Migojnicah, se je

skrila. Toda zaprli so mu ženo. Otroke je dala Ivankini sestri Tinki. Ze leta 1943 so ujeli brata Miha in ga zaprli, kajti on je ves čas delal za OF kot terenec. Najprej so ga zaprli v Celju, potem v Mariboru, pozneje pa so ga odpeljali v Dachau. Iz taborišča se je vrnil leta 1945 peš. Bil je zelo bolan. Posledice taborišča je nosil vse do svoje smrti januarja 1972.

Sestra Marija, ki nam je to pripovedovala, živi danes kot upokojenka v bloku upokojencev v Zalcu. Njen dom je majhen, toda okusno opremljen. Povsod je veliko fotografij in drugih spominov na Ivanko. Zelo rada se pogovarja z mladimi in kot je sama povedala, živi le še zato, da obiskuje partizanske grobove. Najraje hodi v Krško, kjer je v spomin na ustreljene skojevce zgrajen lep spominski park. Vsako leto obiskuje tudi Pohorje, posebno Osankarico. Zelo rada pomaga ostarelim in bolnim ljudem. Zazeleli smo ji še mnogo zdravja in sončnih dni in smo se poslovili.

Taborniki
OSNOVNE SOLE
FRANJA VRUNCA
CELJE-HUDINJA

Kaj bodo pa vaščani...
pa je pravzaprav ime...
življenja? Delo, skrb...
skrb za košček...
kruha. Koliko...
je obredila! In člove...
čudi, sprašuje: Sta...
skrb za skromnega...
morda zdravilo?
dom je skromen, to...
svoje topel, iskren za...
drage. Eno samo je...
šola v šole. Spet dru...
se izučili obrti. Vsi de...
Dva ali trije so se po...
zaborevali, šolali. Kar...
snovi so bili partiza...
najbrž so vsi pevci...
pojo, pojo našo lepo...
pesem. Kolikokrat...
gledam, kako prihajajo...
strani. Prihajajo sil...
čere, vnuki in vnučke...
je ČREMOŽNIKOVA...
prava svetinja, son...
kat, ki daje nasvete, to...
ki nikoli ne omahuje...
Kaj pa bodo njeni...
reki?
pride pomlad, je na...
pred ČREMOŽNIKO...
HELISO spet najlepše. Se...
kramijajo, občudujejo...
vsem gruntce okoli njih...
navdaja neka čudna...
son, ki je lastna samo...
Pa naj bo sin ali hčer...
nik ali vnučka, vsak iz...
niti si v srcu potihno...
NAS, ČREMOŽNIKO...
bodi med nami...
vse vrsto let!

OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE

NOVI TEDNIK JE DRŽAL BESEDO: ŠE TA MESEC SMO BILI NA IZLETU V POSTOJNSKI JAMI IN V PORTOROŽU

DVA AVTOBUSA ROŽ SMO

Ideja se je izcimila za »Tednikovo okroglo mizo«, ko smo se pred 8. marcem, Dnevom žena, pogovarjali s povabljenkami o družbenem položaju žensk.

Takrat so rekly kmečke ženske, da ne uživajo enakopravnega položaja z ženskami-delavkami, da se jih tudi za praznik žena malokdo spomni. Takrat se je izcimil predlog o izletu, ki ga je urednik pozneje v časniku pismeno objavil. Odziv je bil nad vsemi pričakovanji. V manj kot tednu dni se nam je prijavilo okoli 100 žensk s podeželja. Ko smo jim poslali vabila, povedali kam bi šli, koliko bo treba primakniti, se je priglasilo 94 žensk. Pozneje so nam mnoge še pisale, osebno so se oglasile in povpraševale, če jih še lahko vzamemo s seboj. Ni šlo več. Morali smo se opravičiti. V začetku smo računali na en avtobus, vendar smo se odločili potem za dva. Če bi vzeli vse, ki so še kasneje hotele na izlet, bi napolnili tri, štiri avtobuse.

Od kod so bile ženske, ki so minuli četrtek krenile na pot? Največ jih je bilo iz občine Šentjur, kar 27, Savinjščank iz občine Žalec je bilo 20, Šmarčank 14, Laščank 12, Celjank 11, Konjičanke 4, Velenjščanke 3, Mozirčanki 2, ena pa je prišla iz Dola pri Hrastniku.

So bile res vse kmečke žene? Nismo preverjali, toda zvečine so bile kmetice, kmečke gospodinje, stare med 19. in 65. letom.

K ženskam moramo prišteti še našo novinarko Dominiko Poš. No, in tej 95 glavi ženski družbi smo se z nemalo poguma vključili še tednikovi »dedci«: Tone, Drago, Jože, Valter in jaz, da obeh šoferjev ne štejem, ki sta imela opravka z volani, čeprav sta nam solidarno pomagala v tako neenakopravno jezičnem boju.

»Glejte, morje!« je nekdo zavpil ...

JE TOČNOST KMEČKA ČEDNOST?

Dogovorjena je bila šesta ura. Še danes mi je uganka, kako so udeležence izleta mogle priti iz tako oddaljenih krajev natanko ob uri, kljub tako neugodnim zvezam, da o pešpoti do avtobusnih postajališč ne govorimo. Tako se mi je primerilo, da sem bil nekaj minut čez šesto zadnji pri avtobusu in s tem potrdil izrek: Bliže cerkvi, bliže peklu.

Najbrž bo držalo, da točnost ni samo lepa, da je hkrati kmečka čednost. Morda so nekatere čakale uro in več. Ponoven dokaz, kako željno so ženske pričakovale ta izlet, to priložnost za spremembo, pa čeprav za en sam kratek dan.

Ob času smo torej zdrčali po ljubljanski cesti proti Ljubljani. S tabletami proti nevšečnostim vožnje smo ustvarili prvi stik, s krožečo steklenico pelinkovca pa je zakrožila dobra volja. V obeh avtobusih so se različna narečja zliila v eno samo govornico sorodnih duš, ki jih družijo zemlja, pa naj bo kozjanska ilovica, peščena savinjska prst, lapor iz drameljskih vinogradov ali črna ruša s Pohorskih pobočij.

Da bi jih odvrnili od skrbi, ki bi naj jih pustile doma, za otroke, ki so se ta dan brez njihove ljubeče roke odpravljali v šolo, za možje, ki so si ta dan okusili sladkosti, če manjkajo trije vogali pri hiši, za sivke, šeke, rjavke, za

jate kokoši, lačne rilce v svinjakih, smo v vsakem avtobusu določili po enega referenta za smeh. V prvem se je trudil Valter, v drugem Jože. Cba sta se junaško držala, čeprav sta morala naprej vedeti, da bosta klavrno poražena v jezičnem spopadu, čeprav so bile naše gostje prizanesljivo obzirne.

PRAVLJIČNI JAMSKI SVET JIH JE NAVDUŠIL

Kaj bi opisovali našo pot? Tistim, ki se vsaj enkrat na leto podajo kam dlje vzemimo na dopust, povemo le to, da jih ni bilo malo, ki so ta dan prvič videle Ljubljano. Vožnja po novi avtocesti med Vrhniko in Postojno pa je bila malone za vse otvoritvena vožnja, prvo srečanje z moderno, res veliko cesto. Promet na njej v tem času resda ni bil gost, zato jim je bilo težko razumeti, da bodo poletni vsi pasovi v obe smeri požiral nepretrgane kače vozil.

— To je požrla denarja, ta cesta! je ušlo eni.

— Kolikor ga je šlo, vredna ga je, je približala druga.

V Postojni je bila naša prva postaja. Si predstavljate, koliko postaj bi že naredili, če bi se vozili možiki? Pri vseh vabečih gostilnah ob cesti bi si možiki že izmislili vzrok zato, da bi obstali. To se je nazaj grede posrečilo Jožetu dvakrat. Celo brez šoferjeve in moje podpore.

No, v Postojni so naša vrla dekleta oblegala tisti prostor, kamor hodi še cesar peš

v tolikšnem številu, da sva s Tonetom zaskrbljeno zrla na uro, ker se nama je začel časovni načrt nevarno majati. Dokaz več, kako znajo biti ženske tudi potrpežljive, da niso uprizorile upora iz nuje že poprej.

Za ogled Postojnske jame je jamska direkcija prijazno ustregla naši prošnji in poslala vlak v podzemlje izven svojega rednega časa za og-

led. Le kak ducat žensk ni šlo v eno najlepših podzemeljskih jam na svetu. Pa še med temi, ki so ostale zunaj, niso ostale zato, ker so v jami že bile. Enostavno zamudile so.

Izletnice so bile očarane. Na mnogih obrazih se je zrcalilo spoštovanje do tega čudeža narave, ustvarjenega v milijonih in milijonih letih. Kot bi stopale po velikanski

Treba se je bilo pozanimati, kaj piše v slikovitih perspektivah o naši sončni obali. Sicer pa so naše »rože« prebrale tudi Novi tednik, a so si ga kmalu razdelile na vse strani da ga ni bilo več moč sestaviti ...

Takole pa je bilo v Postojnski jami. Prispeli smo nekaj po osmi uri zjutraj po novi avtocesti, na katero je že kar prijasno sijalo sonce. Tako nas je pred Postojnsko jamo ovil prijeten hlad, kratek premor pa je bil takle!

katedrali, so se ozirale v gmote kapnikov, v grozljive višine obokov nad seboj. Morda jih je celo stiskalo v grlih, da niso poskušale niti zapeti. Za večino je bil svet pod zemljo doslej znan le za globino pluga in motike.

Seveda sta Valter in Jože na vse kriplje preganjala stisko in prikrito grozo iz src svojih varovank, da je smeh pogosto zabobnel pod skalnimi oboki.

likokrat, prvič pa tako, da jim je bilo morje na doseg roke.

Pesem je donela tudi naša grede. Nihče me ne bo preprčal, da je bilo zgolj naključje, ko je v prvi mrak, nekje pri Trojanah otožno zavnela:

»Temna noč se je storila ...«

PREIZKUŠNJA NJIH KMEČKEGA STANU

Zapisal sem, da nismo preverjali, če so bile naše gostje res kmetice. Vendar kako vemo, da so bile res?

Najprej po seznamih. Malone vse so bile iz vasi, tipična kmečkih.

V drugem avtobusu se mi je posrečilo potrditi domnevo s preprosto šalo. Jožeta Kakerja sem predstavil kot umnega kmeta. Povedal sem, da je ves kruljav in zvit, ker so včeraj ogrevali krompir in da ga za naslednji dan čaka setev pšenice. Pa so ženske planile v smeh, ker se to seje na jesen, krompir pa še ves mesec ne bo za sajenje. Po tem smehu sem vedel, da je velika večina veselejša na zemljo.

O kmečkem stanu svojih potnic se je prepričal tudi Tone Vrabl iz prvega avtobusa. Ker je bil čas in ker se je spomnil, je svoje sopotnice v Portorožu popeljal še do Seče, kjer se vsako leto srečujejo umetniki iz vsega sveta in klešejo bele skulpture v primorski kamen. Toda preden so si ogledale umetnine, so se zagnale k bližnjemu vinogradu in ogledovale, če se že okopan, kako je privezan no tršje in kako obrezano. Hočete še boljše dokaze?

ŠE KIKELJCO PRODALA BOM

O, možje. Nikar ne pričakujte, da bom zdaj začel razpletati zgodbe o tem, kako so ga srkale. Čeprav je bilo v Portorožu toplo, tako toplo, da so bile breskve in marelice v polnem cvetu, niti ena od 95 žensk ni prepogosto pogledala, kakšno dno ima kozarec.

PESEM — IZPOVED OBČUTKOV IN VTISOV

Pesem je med podeželanec še najbolj doma. Pa ne poje samo fantje na vasi in možje v vaški krčmi. Pojo tudi ženske. V drugem avtobusu se je Ana Režečeva iz Reke pri Laškem na svojstven način zahvalila za povabilo. V mikrofoni je zapela pesem, ki jo je sama zložila. Ženske so začele prepevati že kmalu za Celjem. Če bi kdo spotoma stopil v avtobus in ne bi vedel, da so bile potnice iz vseh vetrov, bi mislil, da gre kak velik zbor kam gostovat. Tako so bile naenkrat ubrane, ko da so njihovi alti in soprani že leta družijo v harmonično celoto.

Kaže, da je kmečki človek obdržal prvotni smisel pesmi in petja. S pesmijo izpoveduje svoje občutke in vtise, svoje razpoloženje in svoje želje. Tudi naše popotnice so podzavestno tako ravnale. Nobenega dogovarjanja, češ, zdaj pa zapojmo to in to. Ko je avtobus drvel med hmeljskimi nasadi po Savinjski dolini, sta začeli dve ali tri in čez kratek čas je že odmevalo:

»Poije, kdo bo tebe ljubil ...«

Pozneje, ko je šofer Zvone Kokalj sukal volan po serpentinah od Črnega kala proti morju, je vse utihnilo v pričakovanju, kdaj se bo razgrnila pred očmi sinja morská gladina.

In zableščala se je rahlo vzvalovljena gladina ob cesti od Kopra proti Izoli. V avtobusu je zadonela pesem.

»Le sekaj, sekaj smrečico ...«

Zdaj mi je bilo že jasno, da je pevкам izbirno pesmi narekovalo občutje. Mnoge so to pesem pele že kdo ve ko-

NOVI TEDNIK JE DRŽAL BESEDO: ŠE TA MESEC SMO BILI NA IZLETU V POSTOJNSKI JAMI IN V PORTOROŽU

ZAPELJALI V PORTOROŽ

pri kosilu v restavraciji »Ljubljana« sva s Tonetom naredila še eno preizkušnjo. Pijača v obrok ni bila vračunana. Predlagala sva, da bova zbrala od vsake po pet novih dinarjev, za pijačo. Pet dinarjev ni veliko, vendar so nekateri pile le čaj, kakšno oro, druge pa so si naročile steklenico vina na mizo. Pa ni bilo nobenega spogledovanja, češ jaz pijem ceno, ti dražjo pijačo, prispevale pa smo enako. In kako preudarno, lastno le gospodinjstvo, so naročale. Zamislite, da je pri vsej veliki družbi, bilo nas je 102 za mizami, bilo skoraj natanko toliko zbranega denarja, kolikor smo popili. Zamislite si, kaj bi se lahko zgodilo, če bi naše ženske začele naročati peneča vina, viskije in likerje?

NEKAJ »NAJ-NAJEV« Z IZLETA

Novinarji bi ne bili zdravi, če bi ne skušali zbrati nekaj podatkov o naših gostjih. V avtobusu in pozneje pri mizah smo zbrali nekaj takšnih

podatkov ki smo jih uvrstili v »Naj-naje« rubriko našega izleta.

■ Naša najstarejša potnica je bila Krajčeva, stara 65 let, vendar ne vemo, ali Franciška iz Hrastovca pri Velenju, ali Milka iz Predela pri Smarju? To si je Tone pri svoji licitacijski vneti pozabil zapisati.

■ Najmlajša na poti je bila Jožica Drobniak iz Predela pri Smarju. Stara je 19 let. Ime te najmlajše si je seveda Tone zapomnil. Če je bila najstarejša Milka potem smo imeli najstarejšo in najmlajšo iz ene vasi.

■ Najstareja naročnica Novoga tednika je bila Antonija Čakš iz Smarja. Tednik ima naročen od takrat, ko je leta 1945 začel izhajati.

■ Največ otrok med potnicami ima Ana Rezec iz Reke pri Laškem. Enajst jih je rodila in je že bila predstavljena v naši rubriki »Njihovo življenje je materinstvo.«

■ Največ vnukov imata Jožefa Pušnik iz Kostrivnice pri Sentjurju in Ana Rezec, vsaka po enajst.

■ Najštevilnejše je bilo žensko zastopstvo iz Ponikve

pri Sentjurju. Kar devet jih je bilo.

■ Najbolj se je na izletu utrudil Jože Kaker, da ga je proti koncu kar zmanjkalo in so ga ženske navdušeno pozdravile, ko se je pred Trojanami, beri pred gostilno, spet predramil.

ŠE ENO PRESENEČENJE — SOLIDARNOST

Pravijo nekateri, da je kmečki človek predvsem k sebi obrnjen, da ima najprej pred očmi lastne probleme. Toda tudi to obrekovanje so ženske ovrgle. Ne samo takrat, ko so zložile enako za pijačo, pile pa različno drage pijače. Tudi nazajgrede, ko se je ura nevarno premikala v kritične minute, ko so mnoge spet začele grabiti skrbi zaradi slabih zvez, so se ženske izkazale. Ko so začele Savinjske izstopati, se niso ozirale nase, da bi izstopile najbliže domu. Da bi one iz daljnih krajev ne zamudile zadnjih zvez, so se za odhod organizirale tako, da je bilo treba avtobus kar se da malo ustavljati. Upajmo, da so vse srečno prišle domov.

Ob slovesu seveda nismo šli narazen kot tujci. Le od zore do mraka skupaj, smo postali dobri znanci. Ne da bi se sami hvallili, izlet je bil gotovo najbolj posrečena akcija, kar jih je naš časnik v zadnjem času uresničil. Da je bilo lepo so rekly, da je bilo lepše, kot so pričakovale, so zatrjevale, da bi to ne bil zadnji izlet so prosile in da naj se jih še spomnimo.

Hvala pravimo tudi mi, ki smo iz uredništva bili z njimi, se že dolgo nismo tako sproščeno nasmejali, že dolgo nismo bili v tako prijetni družbi, v kateri ni bilo treba tehtati vsako besedo in si beliti lase, da ja ne bo ušlo kaj takega, na čimer bi se zmrdovali.

Zaključimo lahko samo s tisto: Konec dober, vse do-

bro. Naše uredništvo je ob podpori nekaterih delovnih organizacij pokazalo dobro voljo, da tudi kmečka žena kdaj kaj doživi. Tega bi se lahko spomnili kdaj pa kdaj tudi drugi, tako organizacije in ne navsezadnje tudi možje. Po tovarnah in uradih smo se moški spomnili svojih tovarišic ob prazniku, ker se dobro zavedamo, da se imamo Slovenci prav zaposlenim ženskam zahvaliti za standard, ki ga v Sloveniji uživajo družine. Na kmetijah pa je žena od pamtiveka ustvarjalna, enakovredna možu pri delu. Ali tudi drugače?

Tako. Počil je lonec, naše ga zapisa je konec!

Gradivo zbrali: Tone Vrabi, Dominika Poš, Drago Medved, ki je tudi slikal in Jure Krašovec, ki je ta zapisa na papir spravil.

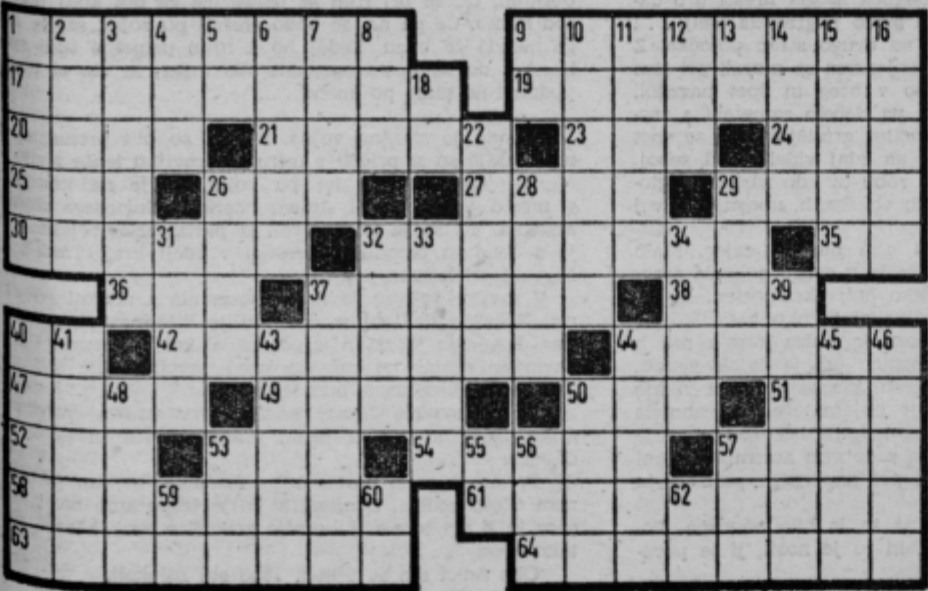

Ko je avtobus pripeljal na Sečo, kjer je znamenita forma viva v belem kamnu, so se naše »rožice« najprej napotile proti bližnjemu vinogradu, da strokovno pregledajo, kako kaj na tistem koncu trto »rihtajo«, da vino iz grozolja dobijo. Takle strokovni ogled je veljal ravno toliko časa, kot ogled svetovnih kiparskih mojstrov... Na spodnji sliki pa lahko vidite, da le ni bilo vse posvečeno sladki vinski trfi. Tudi takale skupnica se je ustavila pred plastiko in v razmišljanju iskala ustrezen odgovor na zastavljeno vprašanje: Kaj je to? In takšnih skupinic je bilo še več in presenetljivo veliko zanimanja so pokazale naše kmečke žene za upodablajočo umetnost. Da ne pozabimo: ko smo odhajali s Seče, odkoder smo lepo videli tudi stare soline, ki se venomer bolj umikajo sodobnim hotelom, je skoraj vsaka obiskovalka forme vive nosila v roki šopek lovorjevih listov ali pa oljke...

In kakšno je to slano in veliko morje?

NAGRADNA KRIŽANKA „NOVEGA TEDNIKA“

Vodoravno: 1. kraj v Belgiji blizu Bruxellesa, kjer so Anglezi ter Rusi premagali Napoleona, 9. obrat za tkanje v tekstilni tovarni, 17. priprava za merjenje gostote tekočin, 19. bog morja v starogrški mitologiji, 20. ime treh pergamskih kraljev, 21. hitrostna preizkušnja, 23. premikanje s korakanjem, 24. konica, 25. premikanje po zraku, 26. grobo domače sukno, 27. tar, 29. reka na severnem Norveškem (iz istih črk kot LATA), 30. goljuž, prevarant, 32. zobni lošč, 35. ploščinska mera, 36. oceana, 37. nadarjen človek, 38. francoski pesnik, slikar ter kipar moderne smeri (Haas), 40. konec polotoka, 42. novost, novota, 44. oseba, ki prerokuje, 47. originalen naziv za posamezen napev v operi, 49. nenaden dvig, 50. izmišljena povest o bogovih in junakih, 51. moško ime, 52. vzvišen prostor v cerkvi, 53. svinčnica, grezilo, 54. zemljevidna knjiga, 57. kraj južno od Splitsa, ob izlivu Cetine, 58. odlični brazilski košarkar, 61. južnoatlantski ljudski ples, tudi vrsta strupenega pajka, 63. mesto na Japonskem, katerega je razdejala druga atomska bomba, 64. jed, pripravljena iz riža.

Navpično: 1. nizozemski fizik, dobitnik Nobelove nagrade leta 1910 (Johannes Diderik van der), 2. oblika zadrage v carski Rusiji, 3. bučen prizor, hrupna zabava, 4. bog vetrov pri starih Grkih, 5. različna soglasnika, 6. delavec v ledarni, 7. drug izraz za tolmun, 8. drobiž na Danskem, 9. kratica za »transformatorsko postajo«, 10. slovenska pevka zabavne glasbe (Irena), 11. portugalsko otočje v Atlantskem oceanu, 12. zmrznjena voda, 13. v srbohrvaščini ena črka, 14. oseba, ki je kdo pretirano častil, malik, 15. slovenski politik in publicist, ki je imel vidno vlogo

v krogu Staroslovencev (Ethin Henrik, 1832-1875), 16. simfonična pesnitev Rimskega Korsakova, 18. kratica za Rdeči križ, 22. športnik, ki se ukvarja z atletiko, 26. ime slovenskega humorističnega pisatelja Murnika, 28. žila dovodnica, 29. pritok Rena v Švici, 31. pojav na površini vode, 32. japonski političnik, 33. grčasta krivina na drevesu, 34. usnje za zgornji del, urbas, 37. urin glas, 39. telovadni element, 40. vrsta manjšega medveda s košatim repom, ki živi v Ameriki, 41. cev, svitek, obojka, 43. seštevke, zvezek, 44. smrekov lubadar, 45. ime francoske filmske igralkice Versois, 46. ljubljanski književnik, ki je preva al Ibsena in C. Viebiga, 48. mesto pod Fruško goro, 50. žensko ime, 53. izrastek na glavi, 55. slovenski tednik, 56. industrijska rastlina, 57. sovjetski operni in estradni pevec (Georg), 59. kemični znak za radij, 60. stavčna nikalnica, 62. predlog.

Med reševalce s pravilno rešitvijo bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

1. nagrada: 100 dinarjev
2.—6. nagrada: 50 dinarjev.

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: NOVI TEDNIK, Celje, Gregorčičeva 5. Na pisemski ovoj napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrta, 5. aprila.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v Novem tedniku 15. marca, je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: 100 din — B. ESC, Celje, Vodnikova 10
2. nagrada: 50 din — MARINKA KLEMENCIC, Sentvid 5, 63231 Grobelno
3. nagrada: 50 din — CEDE ANDI, Petrovč 84 pri Celju
4. nagrada: 50 din — IRENA ROZMAN, Mirna pot 4, Celje
5. nagrada: 50 dni — ANA ZOHAR, Latkova vas 28, Prebold
6. nagrada: 50 din — ROJC ZLATKA, Košnica 13, Celje.

Vsem izžrebancem bomo nagrade poslali po pošti. Cestitamo!
RESITEV KRIŽANKE
Vodoravno: ski, bazuka, Iskra, trs, ananas, tiran, risa, Aram, farad, amandma, Ike, kviz, SI, tü, toast, Eol, interresant, ran, Lar, Eros, abortus, ole, rast, rantaha.

Kmetica ali gospodinja?

Učiteljeva žena še ni učiteljica, če je njen mož učitelj. Lahko pa je učiteljica, če se izuči za tak poklic in ga opravlja. Enako velja za vse druge poklice razen za kmečkega. Kmetova žena ne more biti kmetica niti takrat, če je končala kmetijsko šolo in opravlja razna kmečka dela. Lahko je le kmečka gospodinja. Kmetica postane šele takrat, ko odzove, če posestva ne prevzame sin ali hči. Na taki osnovi temelji naša kmetijska zakonodaja.

Kmečke gospodinjice si ne bi beile glave, če ne bi bile s takimi nazori povezane njihove gmatne koristi. Z možmi navadno gospodarijo skupno in ne ugotavljajo, koliko je prispeval kateri k skupnemu gospodarstvu in gospodinjstvu. Zapostavljanje pa občutijo, ko je treba od dohodkov odriniti prispevek za družbene ali skupne potrebe občanov. Občutijo tudi pri nekaterih pravicah, ki jih družba priznava le njihovim možem. Zato upravičeno zahtevajo naj se jim prizna tudi druga, ne le gospodinjiska dela.

Zgrešeni nazori o naši kmečki ženi so tudi eden izmed pomembnih vzrokov, da se nekateri kmetje bojijo prispevkov od dejanskih dohodkov iz kmetijske dejavnosti. Bojijo se, da ugotavljanje dohodkov ne bo pravilno. Zda je namreč tako, da je pri obdavčitvi skupnega dohodka občanov kmetova žena upoštevana le kot gospodinja. Vse gospodinjice pa naj bi vzdrževali njihovi možje, za kar so oproščeni davka za 10.000 din svojih dohodkov. Kot ustvarjalci dohodka pa so zase oproščeni davka za 25.000 din dohodka. Enako bi morale biti njihove žene, če bi se jim priznalo, da tudi one opravljajo taka dela, ki prinašajo dohodek.

Kmečke gospodinjice ni moči enačiti z delavsko. Svojemu možu mora pomagati pri delu v hlevu, na polju, skoraj povsod. Kako bi mogla gledati, da bi se mož sam mučil pri delu, ki prinaša dohodek, ona pa bi ga le trošila v gospodinjstvu? Kateri mož bi bil zadovoljen s tako ženo? Mnoge kmečke žene opravljajo na kmetiji polovico ali še več vseh kmečkih del.

Predpisi obravnavajo kmetijo kot celoto. Gledano z gospodarske strani je res celota. Po nastanku pa niso vse kmetije taka celota, saj so nekatere sestavljene iz zemljišč gospodarja in gospodinjice, ki sta jih podedovala po svojih starših. Po novem zakonu o kmetijskih zemljiščih in dedovanju kmetij naj bi bile vedno celote. Predlagano pa je, naj bi šteli za kmetijo le taka zasedna posestva, ki bi bila sposobna preživljati dve odrasli, za delo sposobni osebi. Ali bo hkrati priznana, da bo kmetova žena lahko tudi kmetica, torej proizvajalka in ustvarjalca dohodka, ne le gospodinja? Kje so ovire zda?

Rešitev tega vprašanja bi lahko bila zelo preprosta. Kmetova žena, ki opravlja kmečka dela, naj bi se imenovala kmetica, tako kot učiteljeva žena, ki poučuje v šoli, učiteljica. Priznati bi ji bilo treba vse pravice, ki izhajajo iz tega, enako kot so priznane njenemu možu.

Morda bo kdo rekel, da na manjši kmetiji ni dovolj dela za kmeta in kmetico. Toda kdo dela na kmetiji več, mož ali žena? To bi moralo biti odločilno, ne kdo je gospodar. Kmečki ženi bi bilo treba priznati, kar dela, pa bi se laže menili tudi o drugih kmetijskih in kmečkih vprašanjih.

Jože Petek

Oseba tedna: DARJA KEBER

GLASBA, POEZIJA, IN KNJIGE

Ko sem jo slikal ob otvoritvi celjskega Doma upokojencev, ko je vodila program, zalo oblečena v slovensko narodno nošo, se mi je zdela večja. Morda zaradi dolgega krila in avbe. Ko pa sem jo obiskal na domu, je bila vsa bolj drobna. Pravzaprav je nisem takoj videl, ker me je sprejela njena mama, iz otroške sobe pa so prihajali zvoki klavirja. Morda je bil Mozart, vsaj tako je Darja pozneje rekla, da zna igrati kaj Mozartovega in še potem, ko sem odhajal, sem slišal tudi stavek Ode radosti iz Beethovnov devete.

»V šoli so me določili, da bi vodila še z enim sošolcem program ob otvoritvi Doma upokojencev. Tako sem za tisto priložnost napisala pesmico, ki sem jo tam recitirala. Pesmi pišem tudi v šolski list »Mladi novinar«, rada berem knjige, poslušam plošček.

Na vprašanje, kako je kaj v šoli, je z lahkoto odgovarjala. Z nasmeškom na ustnicah, vsa radoživa in bistra, željna znanja. Obiskuje 6. c razred na osnovni šoli I. celjske čete, njen razrednik pa je profesor Munda. Seveda je odličnjakinja, z nobenim predmetom nima težave. Vendar je takoj, pa prav brez

zadreg pripomnila, da so nekateri predmeti za nekatere učence prezahtevni. Bolj bi se morali učiti tisto, kar bi jim pozneje v življenju prišlo prav. Več bi radi imeli ročnega dela, šivanja — vsaj deklice.

Darja pa ne hodi v šolo

nem zboru. Na glasbeni šoli si želimo, da bi imeli boljše pogoje dela. Mislim na novo, večjo šolo, kjer bi imeli več prostora, da da bi se lahko naučili igrati še več instrumentov. Sama bi poleg klavirja zelo rada igrala tudi harfo, ker se mi zdi ne-

nora sem nanje. Morda bomo kdaj imeli doma Lesija. Imela pa sem že papige, mačko in zajca. Sploh imam rada živali. Pa kaktuse. Šele lani sem jih pričela zbirati, pa jih imam že čez trideset. Pri gojenju mi pomagata tudi mama in očka, a mama nima rada rož, ki pikajo. Zelo rada berem knjige. Ravnokar sem prebrala Salomonove rudnike.

Potem, ko Darja utihne in razmišlja, kaj bi mi še povedala, pove njena mama, da je Darja tudi sicer zelo pridna. Prosto-voljno se javi za stepanje preproge, briše prah, pere in lika. No, da ne bo doma zamere, tudi Vidko pomaga, toda Darja hitro pristavi: »Vidko res pomaga, toda samo takrat, ko je pri volji!«

Darja je zelo zadovoljna, ker bodo zgradili na Otoku šolo in otroški vrtec. In še na nekaj je opozorila in to povsem resno: da premalo mislimo na varstvo narave in da premalo vzgajamo mladino v tem duhu.

Skratka, z Darjo bi lahko klepetala do večera, toda prostor nam ne dopušča te možnosti in še itak sem komaj urednika naprosil, da mi je sicer ustaljen okvir te rubrike dovolil razširiti za en stolpec.

DRAGO MEDVED

Darja z bratcem Vinkom

sama. Skupaj gresta z bratcem Vidkom, ki je še pravi kratkohlačnik, saj obiskuje drugi razred in ima že razvito teorijo o novi matematiki in gradnji novih šol. Sicer pa to sodi že drugam, tole pisane pa je posvečeno Darji.

»Klavir se učim na glasbeni šoli pri profesorici Majdi Fišerjevi. Pojem tudi v otroškem dvoglas-

kaj posebnega, toda nihče jo tu ne poučuje.«

Darja veseli tudi učenje tujih jezikov. Obvlada že nekaj nemščine in angleščine, rada bi znala še francosko. Po osemletki bi rada šla na srednjo turistično šolo, potem bi pa še študirala jezike, ker pravi, da bi se ji s tem svet še bolj odprl.

»Rada imam tudi pse,« nadaljuje Darja, »čisto

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

Spoznajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija, objavljena na tem prostoru, predstavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo občanov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si oglejte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki ste jo spoznali. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismu na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje, z oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fotografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila največkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem bo NOVI TEDNIK vsak teden razdelil tri nagrade:

1. 150 DIN
2. 100 DIN
3. 50 DIN

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno navedel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Na fotografiji (objavljena je bila v prejšnjem NT), ki smo jo posneli na celjskem pustnem karnevalu, ste največkrat prepoznali Janka Jazbinška, poslovodjo Merxove trgovine v Sentjurju. Postal je oseba tedna — prihodnjič ga bomo predstavili.

Nagrade prejmejo: 150,00 din Franci Zdošek, Valentiničeva 50, Laško; 100,00 din Irena Žavski, Tajhte 7, Planina pri Sevnici; 50,00 din Danica Križnik, Gubno 20, Lesično. Nagrade bomo poslali po pošti.

Kupone s prepoznano osebo z današnje fotografije pošljite na naše uredništvo do ponedeljka, 2. aprila 1973.

KUPON 27

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

NAGRADNA IGRA NOVEGA TEDNIKA — NAGRADNA IGRA

med štirimi očmi

TRESENJE ROK

Ko zjutraj vstanem imam problem. Tresejo se mi roke in se mi umirijo šele takrat, ko spijem šilce konjaka na poti na delo. Nisem pijanec, a vsak dan MORAM nekaj spiti, da se umirim. Ko spijem določeno količino, je dobro.

Delavec sem pri stroju, kjer je huda vročina. Po končanem šihu spet nekaj spijem in sem spet miren. Zdaj pa me je vse skupaj že začelo skrbeti, zlasti, ker se ne počutim dobro.

TINČEK

Spoštovani Tinček,

žal niste povedali, koliko ste stari, ker bi potem lažje ugotovili, koliko daleč je vaše vsakodnevno pitje napredovalo, oziroma posledice, ki se kažejo v tresenju rok. Postali ste že suženj alkohola, čeprav ni nujno, da ste pijanec. Ste pa bolnik, ki bi mo-

ral na zdravljenje, ker vam je alkohol že načel zdravje. In prvi taki znaki so tremor ali drhtenje rok. Tem se bodo priključili še drugi, lahko izguba spomina, obolevost mišic, okvara srca, jeter ali ledvic.

Stopite do zdravnika, vse mu povejte in temeljito se pregledajte. Zdravljenje ni prepozno, a najboljše zdravilo je vaša lastna volja, ki vas bo odvrnila od najmanjše količine alkohola.

FANT SNUBI FANTA

V šoli za blagovni promet se učim za trgovskega pomočnika. Zelo sem se spoprijateljil s fantom, ki pa me nagovarja na spolne odnose. Meni se to čudno zdi, saj sem istega spola in sem mu že rekel, da naj si poišče deklo. On pa pravi, da se jih boji in naj bi midva poizkusila za začetek. Ne bi ga rad izgubil, a bojim se, če ne privolim, da me ne bo več maral. Kaj naj storim?

Učenec

Dragi fantič,

zapusti ga in žrtvuj prijateljstvo! Če pa tudi te-

bi tako sožitje prija, potem je druga reč. Ti si zdrav in normalen fant, zato so ti tuje anomalije, ki niso tako redke. Nagljenost do istega spola se izraža v pretirani pozornosti do tovariša, ki skraja še ve ne, za kaj gre. No, tebi so se oči že odprle, zato pusti prijateljstvo s sošolcem in si poišči drugega prijatelja, ki te bo imel »rade« na drug način.

NOGE MI SMRDE

Kljub vsakodnevnemu umivanju nog mi proti večeru začno noge zaudarjati po potu. Zvečer pa mi je v družbi že nerodno, ker imam vseskozi občutek, da vsi vohajo moje noge. Kaj naj storim, da si odpravim neprijeten vonj?

Milan

Dragi Milan,

ker se ti noge pote in ker je to povezano z neprijetnim vonjem, rešuj stvar tako, da si noge umivaš z dodatki proti potenju, ki jih kupiš v lekarni. Pa še to, nosi bombažne nogavice, ki jih menjaš vsak dan in po možnosti še čevlje z usnjenimi podplati.

Nataša

ženin vsakdan

SPOMLADANSKI KOSTIMI

Večno toplejši dnevi prihajajo in tako bomo kmalu odložili težke zimske plašče in jih zamenjali s spomladanskimi oblačili. Za prve tople sončne dni bodo najprimernejši spomladanski kostimi, katerim je nova moda posvetila veliko pozornosti. Dva takšna kostima si lahko ogledate, primerna sta za mnoge postavne in različne starosti.

Jopič je v obeh primerih kratek, sega do pasu, kjer je v prvem primeru stisnjen s patentom. Rokavi so oeki in vsiti v štirioglat rokavni izrez. Zapenja se z zadrgo. Pri drugem je prav tako podarek v pasu, kjer je jopič nabran oziroma je pas v naborku in zavezan.

In kot majhno skrivnost naj vam povem še to, da se ovratniki bluze oziroma srajčke nosijo zavahani čez ovratnik jopice, da imejete okrog vratu vedno kakšno rutico in da bodo torbice brez ročajev, velike in pisemske oblike.

Staša Gorenšek

NAJDRAŽJA SOLATA

Obisk celjske tržnice v zadnjih dneh je zaskrbljujoč zaradi visokih cen, ki so se pojavile pri solati. Zelena solata so zadnje dni prodajali po 15 dinarjev, zato pa je toliko bolj šel v »prometa radič« po 28, regrat po 20 do 25 in motovilac po 30 dinarjev.

Tudi špinaca ni bila poceni, po 30 dinarjev je bila. Gospodinje so spet segale po malo že nemodnem kislem zelju po 5 dinarjev in kisli repici po 4 dinarje. Krompirja po 3,50 do 4 dinarje je bilo dovolj, še več pa je

bilo jajčk po 90 para. Obilo je bilo tudi hrena po 8 do 10 dinarjev, pa tudi rdeče pese ni manjkalo. Korenček so prodajali po 8 in peteršilj po 10 do 13 dinarjev.

Zelo veliko je bilo v preteklih dneh na celjski tržnici cvetja, spomladanskega in rezanega, izstopali pa so nageljni po 3 dinarje za kos. Drugače pa je na celjski tržnici vedno manj prostora, pa še tega zasedajo prodajalci z bižuterijo in pletenimi izdelki.

Z. S.

POROKE

CELJE

Poročilo se je 9 parov, od teh: Franc Podplatan in Olga Planik, oba iz Kompol.

HRASTNIK

Dragoljub Točakovič, delavec, Tekij in Mira Podmenik, gospodinja, Dol pri Hrastniku ter Bogdan Vozik, delavec in Karla Bizjak, delavka, oba iz Hrastnika.

ROJSTVA

CELJE

33 dečkov in 22 deklic.

SMRTI

CELJE

Angela Janežič, 79, Celje; Ivan Raspotnik, 72, Tovsto; Jo-

že Bark, 88, Celje; Adoif Volasko, 62, Polzela; Tereziya Voler, 47, Luče; Ferdinand Miskar, 81, Celje; Franciška Habot, 76, Preloge; Anton Peternel, 70, Celje; Anton Pantner, 82, Celje; Rihard Grobelnik, 71, Celje; Marija Divjak, 89, Celje; Ana Bervar, 84, Celje; Milan Tepeš, 46, Orešje; Ivan Trupej, 40, Pečovje; Ignac Simenc, 65, Celje; Anton Medved, 77, Bedce; Valentin Gorenšek, 63, Volnik.

GORNJI GRAD

Marija Urbanc, roj. Zehelj, 81, upokojenka, Ljubija.

HRASTNIK

Alojz Bastič, 86, upokojenec, Bedce.

SMARJE PRI JELSAH

Julijana Minarič, roj. Pelko, 76, Hajnsko; Marija Kranjc, 86, Mestinje in Franc Doberšek, 77, Babna brda.

ŽALC

Helena Walzke, roj. Repič, 90, druž. upokojenka, Celje in Jožefa Konečnik, 86, upokojenka, Dobriša vas.

KINO

UNION: do 31. 3. jugoslovanski film »Ko pride lev«; od 1. do 4. 4. francoski barvni film: »Dovoljenje za ubijanje«.

METROPOL: do 1. 4. ameriški barvni film »Seksuerno spoznanje«; od 2. do 4. 4. ameriški barvni film »Sprehod po pomladnem dežju«.

DOM: do 30. 3. ameriški barvni film »Stanilo in Olio, večni nerodi«; od 31. 3. do 2. 4. angleški barvni film »Doktor v hiši«; od 3. 4. dalje ameriški barvni film »Dolarji«.

SLG

Četrtek, 29. 3. TV snemanje.

Petek, 30. 3. ob 15.30 uri — Smiljan Rozman: »Zvonovi« — komorni oder Herberta Grina — za I. mladinski abonma in izven; ob 18.00 uri isto delo za abonma Kozjansko. Sofinancer predstav je Tkanina Celje.

Sobota, 31. 3. ob 20. uri Gondrowitch: »Ivona — princesa Burgundije« — komedija — gostovanje v Črnomlju (abonma).

Ponedeljek, 2. 4. ob 16.30 in 19.30 uri: »Ivona, princesa Burgundije« — gostovanje v Trbovljah.

Torek, 3. 4. ob 19.30 uri: »Ivona, princesa Burgundije« za VI. mladinski abonma in izven.

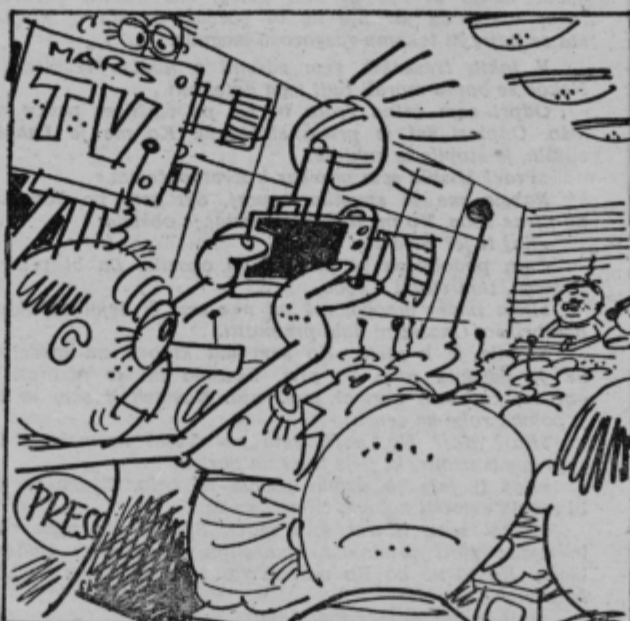
Sreda, 4. 4. ob 15.40 uri: »Ivona, princesa Burgundije« za II. mladinski abonma in izven.

SKOK NA MARS

PIŠE IN RIŠE MARJAN BREGAR

12. Če so že odnesli naša junaka v operacijsko sobo, so ju odnesli zato, da bi si marsovski kirurgi ogledali zemeljska jetra in čreva. In ko so si spretni doktorji ogledovali zanimivo notranjost naših Zemljanov pa merili utripanje organov, so ugotovili, da bi bilo dobro Paradižnikova jetra zamenjati! In Klarin mehur prav tako. Pa morda spolirati žlezo slinavko... Vse skup je bilo opravljeno v desetih minutah in čez četrte ure sre-

čamo Paradižnika in njegovo soprogo — ne morda v bolniški postelji, ampak v sprejemnici bolnišnice na tiskovni konferenci, ki jo je priredil sam Paradižnik za marsovske novinarje!

Oglejmo si ju, tu v sprejemnici, obkrožena od radovednih mojstrov senzacij in vsiljivih fotoreporterjev! Naša prijatelja imata za to priliko na glavah že antene za boljše

sporazumevanje in v ustih imata v ta namen nova jezika. Tako pač rešujejo na Marsu vprašanje jezikov! Sreča Angleža, vzameš iz žepa angleški jezik, odvijesh svojo materinega, in priviješ si angleškega. Pogovor steče po loju...

Ista je pesem z nosovi! Čim slabši je zrak, tem daljši boljši filter priviješ!

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
T **TEHNO-MERCATOR**
 CELJE

OD 27.3 - 27.4

MESEC

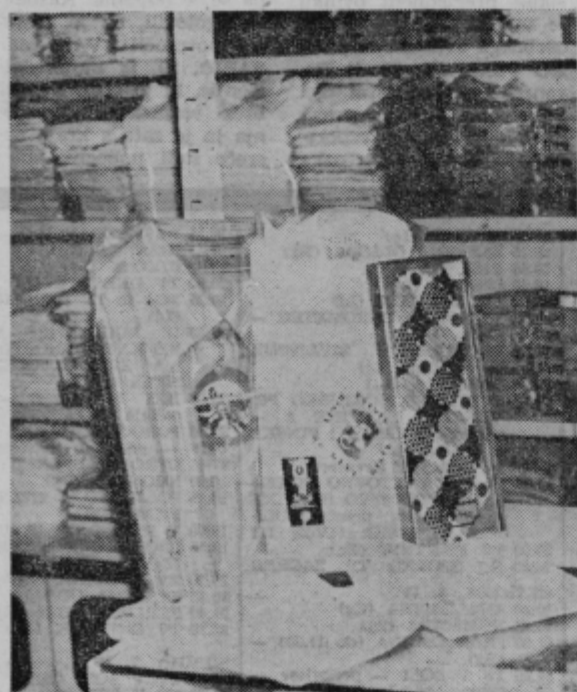

**VELIKA UGODNOST
 V NAJVEČJEM
 NAKUPNEM CENTRU V CELJU
 5% POPUSTA NA ODDELKIH:**

MOSKA KONFEKCIJA

VELEBLAGOVNICA

MOSKO PERILO

ŽENSKO PERILO

ŽENSKA KONFEKCIJA

OTROŠKO PERILO

MOŠKE, ŽENSKE IN OTROŠKE PLETENINE

OTROŠKA KONFEKCIJA

RAZNO

INSTALICIJE centralnih kurjav in montaža oljnih grelcev — Priporoča se Jože Pipinič, Vrtnarjeva 5 Celje.

TRIDESETLETNI rudar iz Velenja želi spoznati deklo do 25 let. Ponudbe pod »Velenjes«.

GOSPODARSKO POSLOPJE, novejšje, v bližini Zalca ob asfaltni cesti; vodovod, trafazna el. napeljava — oddam v najem za obrt. Zgornji del prilagojen za rejo piščancev in kokoši. Ponudbe pod šifro »Ugodno 73«.

ISCEM upokojenko za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu za 8 ur dnevno. Vprašajte pri Šmigoc, Nučičeva ul, 9 Celje v popoldanskem času.

MLAJSO upokojenko sprejemem za pomoč v gospodinjstvu. Gostilna Leskošek, Polzela.

NUJNO iščem starejšo žensko za varstvo dveh predšolskih otrok Nudim sobo. Dogovor možen v popoldanskem času. Milena Štachel, Breg 42 Polzela.

V UK sprejemem vajenca ali vajenka za krojaško stroko. Kramer Anton, krojač, C. na Ostrožno 62.

NEOPREMLJENO, skromno sobo in kuhinjo ali večjo sobo v bližnji ali daljni okolici Celja iščem. Ponudbe pod »Nagrada 8.00. — dina«.

ZA pomoč in vodenje gospodinjstva starejši osebi — upokojenki — nudim stanovanje. Ostalo po dogovoru. Götz Dragica, Celje, Dečkova 21.

OPREMLJENO sobo oddam dvema dekletoma. Kovinarska 12.

ZAPOSILITEV

AVTOKLEPARJA sprejemem v delovno razmerje. Zalec, Savinjska 49.

RAZNE dele za Skodo MB 1000 (tudi motor) prodam. Juričko Jože Na otoku 11 Celje.

PARCELO 600 kv. m. ob glavni cesti Izola-Portorož 2 km od plaže (cesta na parcelo) prodam ali zamenjam za osebni avto. Viktor Merišk, Ločica 43 Polzela.

HISO za rušenje prodam. Prosenec Janko, Mariborska 178 Celje.

POSESTVO, 15 ha (9 ha obdelovalne zemlje in 6 ha gozd) prodam. Električar v hiši. Možna mehanična obdelava in dovoz z vsemi prevoznimi sredstvi. Posestvo je 4 km iz Celja v Leskovcu št. 23. Informacije in ogled posestva vsak dan od 11. do 13. ure. Koštomaj Jožefa, Leskovec 14, Škofja vas.

KUPIM

GRADBENO PARCELO (sagdownjak) v Polzeli — Breg kupim. Franc Bosilj Miheličeva 24 Ljubljana.

KOSILNICO BCS dobro ohranjeno kupim. Stefan Posilović, Nova Dobrava 97, Zreče.

STANOVANJE

SOSTANOVALKO sprejemem takoj. Informacije popoldan. Plauštajner Anica, Tomšičev trg 18.

ENOSOBNO stanovanje v centru mesta zamenjam za dvosobnega na Otoku ali v okolici Celja. Vodnikova ulica 7/I.

USLUZBENKA išče opremljeno sobo v Celju po možnosti s posebnim vzhodom. Ponudbe pod »Mirna«.

NUJNO iščem sobo in kuhinjo, po možnosti neopremljeno. Po želji predplačilo za eno leto v naprej. Ponudbe pod »V Celju ali Zalcu«.

ENOSOBNO stanovanje v Aškerčevi 5 zamenjam za enakega kjerkoli v Celju, Jager Matilda, Aškerčeva 5 Celje.

ENOSOBNO stanovanje dam v najem ali prodam. Novo z elektriko in vodo ter pritliklinami, na rekreacijskem področju v okolici Celja — oddaljeno 8 km. Ponudbe pod »Mirni upokojenici«.

NUJNO iščem v Celju sobo z možnostjo kuhanja. Po želji predplačilo. Gabron Jože, Šaranovičeva 10 Maribor.

ZAKONCA iščeta eno ali dvosobno stanovanje v Celju ali okolici. Ponudbe pod »Neopremljeno«.

ISCEM neopremljeno sobo v Celju s souporabo sanitarij. Ponudbe pod »Celjanka«.

V VELENJU ali Celju iščem eno ali dvosobno stanovanje. Nudim lepo nagrado. Ponudbe na naslov: Skutnik Dušan, Paka 5 Velenje.

POSTENO dekle nujno išče neopremljeno sobo v Celju ali bližnji okolici. Cenjene ponudbe pod šifro »Poštena«.

NUJNO iščem sobo in kuhinjo v bližnji okolici Celja. Ponudbe pod »Plačam po dogovoru«.

OPREMLJENO sobo oddam za pomoč v gospodinjstvu. Kovinarska 12 Celje.

ZENSKO sprejemem na stanovanje. Košnik Helena, Podgorje 37.

NOVO – NOVO – NOVO ZA GRADITELJE IN GRADBENIKE

- Edini proizvajalec »SCHIEDEL« dimnikov v Jugoslaviji – GRADNJA Zalec – in kakšne so prednosti? ● Dimnikar z odgovornostjo priporoča ● Gospodarno misleč gradbenik želi ● Strokovnjak za kurjave predvideva ● Arhitekt projektira ● GRADITELJ ZAHTEVA ● »SCHIEDEL« dimniki so do sedaj edini uzakonjeni dimniki v Evropi, ki v celoti odgovarjajo vsem zahtevam kurjenja s plinom ali naftnimi derivati.

PO NEMŠKI LICENCI PROIZVAJATA SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

GRADNJA

ŽALEC, telefon 71740-41 in CINKARNA CELJE

VAŠI LEPOTI V DAR

INNOXA

PARIS-LONDON

- NAMA LJUBLJANA DROGERIJA LJUBLJANA, Nazorjeva 3 DROGERIJA LJUBLJANA, Copova 5 EMONA – MAXIMARKET, Ljubljana, Trg revolucije 18 KOKRA, Veleblagovnica, Globus, Kranj, Koroška bb NANOS, Postojna GROSIST, Gorica SOCA, Koper – drogerija – Cevljarska 12 MODA, drogerija, Celje, Prešernova 4 TEHNOMERCATOR, Celje – Blagovnica – Gubčeva 2 JEKLOTEHNA – MERKUR, Maribor, Vetrinjska 22 TANIN, Maribor – drogerija

mali oglasi

PRODAM

OSEBNI avto DKW F 12 in Spacka prodam. Rehar Alojz, Ložnica 6 Celje.

ENOSOBNO kredenco prodam. Drapšinova 15 — Bertonceļ Anton.

SEKULNIK na trdo gorivo »Gorenjes«, pomivalno omarico z dvema školjkama, posteljo, nočno omarico, otosko košarico in šivalni stroj »Singer« ugodno prodam. Ljubljanska 44 Celje.

MOTORNO kolo MZ 175 prodam za 250.000 din ali zamenjam za motorno žago ali pony expres. Dušan Skutnik, Paka 5 Velenje.

KAVC raztegljiv ugodno prodam. Sterle, Celje, Na rebrju 9 (Jožefov hrib).

1973 registriran za leto 1973, dobro ohranjen, prodam za 17.000 N. din. Celje, TU, bratov Kresnikov 34 (pri Cinkarni).

MASTAVA 750, letnik 1963, taponiran, razširjeni blatniki, primeren za »friziranje« prodam. Cena cca 830.000 din. Volk Marjan, Doberteša vas 48, Sempeter v Sav. dolini.

MUHINJSKO kredenco, mizo in zaboj za premog prodam. Cena 300,00 din. Umnik, Na zelenici 2 Celje.

1000 KG sladke krme prodam. Borštner Karl, Prekopa 38.

STRESNO opeko, rabljeno, »Bobrovec«, prodam. Hriberšek, Orova vas Polzela.

MASTAVA 101, karambolirano, 3000 km, ugodno prodam, tudi za ček. Informacije sobota, nedelja. Gorišek, Zalec, Aškerčeva 7.

RENAULT 10 prodam ali zamenjam za Fiat 750, letnik 1965 naprej. Ogled v soboto dopoldan, Sumrak, Koprarska 16 Celje.

OPED T 12, tri hitrosti in globok otroški voziček s športnim vložkom prodam. Ogled ob 15. ure dalje. Verdelj Andrej, Petrovče 34 a pri Srot.

ENOSOBNO prodam v Arji vasi. Vprašajte: R. Bizjak, Mariborska 5 Celje.

MLAN za žito prodam za 1.500,00 din. Ogorevc 3 Store.

POSESTVO 3 ha obdelovalne zemlje z inventarjem nad Marija Gradcem ugodno prodam. Električar, vodovod, dovoz z avtomobilom. Ponudbe pod »10 milijonov«.

KLOP za jedilni kot, uvožen iz tuzine in gramofon »Sola« prodam. Kotnik, Snrekarjeva 2 Celje.

»PETROL« Ljubljana Poslovna enota Celje

objavlja pristo delovno mesto:

DELAVCA — gasilca — za skladišče v Celju

Pogoj: Sprejme se priučen gasilec. Za navedeno delovno mesto je določena 6-mesečna poskusna doba.

Pisne prijave je treba poslati na upravo PE Celje, Cesta v Trnovlje 12, v roku 8 dni po objavi.

Po sklepu Republiškega sekretariata za informacijo, št. 421-1/72 je časnik NOVI TEDNIK oproščen plačevanja prometnega daveka do 31. 12. 1973.

ZAHVALA

Ob teži izgubi našega ljubljeneža moža, očeta, dedka in tasta

Valentina Gorenška

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v življenju spoštovali, ga tako številno spremili na njegovi poslednji poti, zasuli njegov grob s številnimi vencii. Najlepše se zahvaljujemo Zvezi borcev, Strelski družini, pevcom prosvetnega društva, pevovodji Volasku, govornikom: Bojanoviču, Sisingerju, Leberju in duhovščini. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoci:

žena Nežka, hči Valentina, Darinka z družinama ter sin Tomo

WALKERJEV STEBER

DUŠAN DVORŠEK se je rodil leta 1946 v delavski družini v Celju kot prvojenec. Po končani osnovni šoli se je vpisal na gimnazijo, po maturi pa je nadaljeval študij na univerzi v Ljubljani. Kot štipendist kolektiva EMO študira metalurgijo in je tik pred diplomom, ki jo bo opravil v kratkem.

Prvi izleti, na katere ga je vodila mama že v zgodnji mladosti, so odločili o njegovi bodoči alpinistični poti. Kot mnogi njegovi vrstniki je tudi on že v dijaških letih pričel zahajati v gore, ki so ga vedno bolj pritegovale in ga postopoma oblikovale v gornika. Goram se je posvetil z vso ljubeznijo. Kmalu izleti oziroma ture po markiranih poteh niso bile dovolj in pričel se je ozirati po golih in navpičnih stenah, ki so ga vabile v svoj skalnati objem. Naključje je hotelo, da je prvič stopil v steno s soplezalcem, ki je bil podobno kot on brez slehernega alpinističnega znanja in izkušenj. Bilo je leta 1965 v Mojstrovki. Ze ob tem prvem srečanju s steno je okusil vse težave hitre spremembe vremena, saj ju je v steni zajelo neurje, toda kljub temu sta srečno izplezala. Še isto leto se je vpisal v alpinistični odsek celjskega planinskega društva in ob tovariših hitro izpopolnjeval svoje alpinistično znanje in izkušnje. Posebno velik vpliv sta imela nanj brata Golob, s katerima je opravil vse številnejše in zahtevnejše vzpone.

Hitro je napredoval in bogatil svoje izkušnje ter v sorazmerno kratkem času opravil doslej že preko 130 alpinističnih vzponov. Je član gorske reševalne službe, lani pa je opravil tudi izpit za gorskega vodnika. Kot največje dosežke je izbral naslednje smeri:

1. Walkerjev steber v Grandes Jorasses — 1969
2. Direktna smer na Črni graben v Triglavu — 1968
3. Rejatova spominska smer v Ojstrici — 1968
4. Velebitaška smer v Aniča Kuku v Velebitu — 1969
5. Pallavaccini v Grosglocknerju — 1968

Za današnjo pripoved je izbral doživetja ob plezanju v Walkerjevem steburu v Grandes Jorasses, ki ga je preplezal z Borutom Krivicem in Binetom Mlačem. To je bila druga slovenska ponovitev te zahtevne smeri v francoskih Alpah.

Okoli devete ure zvečer, potem ko so v steni prebili dva dni in eno noč, so končno stali na vrhu. Walkerjev steber je bil premagan! Alpinistični dosežek, ki bi se ga veselil sleherni, ki je kdajkoli v navezi vstopil v steno.

Za vrnitev v dolino ni bilo nobenih izgledov. Noč in megla, pa neznani svet. Treba bo počakati jutro. Premagana stena jim je vtila novih moči, kljub temu, da so bili strahovito utrujeni. Spustili so se okoli sto metrov pod vrh. Ogljedovali so se po snežišču, dokler Dušan ni odkril manjše luknje, za katero je bilo kazno, da je v njej že nekdo prečul noč. Razširili so jo ter si ob siju čelnih svetilk zasloni uredili bivač na višini preko štiritisoč metrov. Cepeli so v snežnem zavetju, prepevali, se pogovarjali o vsem, kar je komu prišlo na misel in čakali odrešujočega jutra. Ure in minute so se vlekle, da nikoli tako.

»Prekleta noč, kaj je nikoli ne bo konca?« de Borut in misli so mu uhajale v dolino, v toplo zavetje. Prijatelja sta mu zatrdila, da bo tudi ta noč minila. Počasi se je utrinjala jutranja zarja na vrhove, ko so zlezli iz snežnega zavetja. Spustili so se v dolino na italijansko stran in kar teknovali, kdo bo hitrejši...

Razpoloženi in veseli ter na moč utrujeni so prišli v kočjo na italijanski strani, kjer so jih počastili s čajem in cigaretami, kar so to običajno darilo vsem navezam, ki se vračajo iz premaganih sten.

Walkerjev steber v Grandes Jorasses je vdrugo klonil pred slovensko navezo, navezo treh mladih fantov, ki so s ponosom zrl v vrhove štiritisočakov, kjer so prebili dva dneva in dve dolgi noči...

Noč se je spustila nad štiritisočake v Alpah in temni oblaki, ki so hrumeli nad vrhovi so oznanjali spremembo vremena. Trojica alpinistov Dušan, Borut in Bine so se pripravljali k počitku. Dušan si je dajal opravka s pripravljanjem večerje, ko sta tovariša prilezla za njim iz stene na ozko polico — Cassinov bivač, kjer so bivakirali tudi prvopristopniki v tej znani smeri, enemu izmed zadnjih treh problemov v Alpah. V Chamonijskih iglah se je zbirala nevihta. Hitro so použili skromen obrok in se pripravili na nočni počitek. Borut je pred tem uprizoril še pravcati stripiz, kajti za dolgo noč je bilo treba obleči tudi dolge spodnjice, ki jih sicer nikoli ni maral nositi...

Privezali so se ob dobro zabite kline, se zavlekli v vestone in posedli na polico s hrptom proti steni, pri čemer so jim noge visele preko roba. Noč ni obetala nič dobrega. Dušan se je dokaj ugodno namestil. Govorili so malo, pa se je Dušan posvetil obujanju svežih spominov na pot, ki so jo opravili preko dne...

oOo

Srečali so se v Chamonixu ter se ob majoliki dobrega francoskega vina dogovorili za vzpon. Dušan je bil tokrat prvič v Alpah in njegov cilj je bil pravzaprav Mont Blanc. Tovariša sta ga povabila na plezarijo v Walkerjev steber v Grandes Jorasses, ki ga je pred njimi uspešno preplezala le ena slovenska naveza. Rečeno-storje, no in hitro so bili domenjani.

Zjutraj so se oskrbeli s provijantom in se na »švarca« prepeljali z zobato železnico na Monten-

vers. Pot jih je vodila po ledeniku Mer de glas, dalje po ledeniški moreni do drugega ledenika Lescheaux. Pot jim ni delala posebnih težav in zvečer so legli k počitku v bivaku Lescheaux. Ker je bilo vreme lepo, je bilo polno alpinistov, ki so se naslednjega dne podajali v razne smeri. Prava stiska in spali so kot sardine.

Zgodaj so vstali in krenili na pot po ledeniku Mont Malet. Naveze, ki so hitele za njimi, so puščali naprej. Okrog sedme ure zjutraj so vstopili v steno. Prvi je vodil Dušan, kajti bil je spočit, saj sta prijatelja v minulih dneh že opravila nekaj zahtevnih vzponov. Tisoč dvesto metrov visoka, navpična stena jih je navdajala s spoštovanjem in občudovanjem. Zavedali so se, da je pred njimi zahtevna in naporena plezarija, ki bo terjala veliko naporov, zbravnosti in seveda svojiskih doživetij. Do Rebufatove počli so hitro napredovali. Tu pa so se pričele prve težave. Plezanje v počli je bilo vsestransko zahtevno. Previsna stena granitnih skladov je zahtevala tudi povsem drugačne tehnične prijeme, kot jih je bil Dušan vajen doslej.

Stal je na zadnji prečki plezalne lestvice vpete v klin, ko se je nad previsom s prosto roko stegoval, iščoč raz, kamor bi zabil klin. Dolgo je otipaval mrzlo in gladko steno. Z licem se je pritisnil ob skalo in segel z roko še više nad previs. Končno! Našel je raz, zataknil vanj klin, segel za pas po kladivo in ga zabil. Po zvoku je ugotovil, da bo klin odlično prijel. Spustil je kladivo in segel po drugi plezalni lestvici vpeti za pasom. Ponovno se je potegnil

z levico, ki je bila ves čas skrajno obremenjena in z desnico vpel lestvico v klin. Zadovoljno se je nasmehnil in že se je v mislih videl nad zahtevnim previsom. Odletel je! Borut pod njim je začutil pritisk napete vrvi, se sklonil kot maček in zategnil. Dušan je obvisel v previsu.

»Bine, hitro aparat. Pogled, Dušan visi kot salama v šrambi.« se je zadovoljen pošalil Borut, ko je ugotovil, da se je padec srečno končal. Dušan je bingljal na vrvi in bental prijatelja, ki sta se šalila. No, vesel je bil tudi sam, kajti nekaj manjših prask, ki jih je staknil, ko je podrsal ob steno, ni bilo nič posebnega. Zanihal je na vrvi, Borut ga je pri tem potegnil, kolikor je mogel in kmalu je dosegel me-

sto, kjer se je izdrl klin, na katerem je imel vpeto spodnjo lestvico. Zabil je nov klin, se potegnil v previs, dosegel lestvico, ki jo je maloprej namestil v previsu in kmalu izplezal. Više v steni je že ugledal preperelo vrvi, ki so jo v steni pustili prvopristopniki in hitro jo je dosegel. Še nekaj raztežajev in dosegli so Cassinov bivač, kjer so sedaj sede dremali v dolgo noč...

oOo

Novo jutro se je naznanilo v snegu. Kot snežni možje so bili pokriti s snegom, premočeni, prezeblji in lačni. Niso oklevali, treba je bilo nadaljevati, kajti vreme bi se lahko le še poslabšalo. Prvo navezo drugega dne v steni je pričel Borut, Granitni sklad v navpični steni so zahtevali ve-

likih naporov. Napredovali so počasneje, kot so sprva predvidevali. S snegom in ledom prekriti oprimki so terjali skrajno previdnost. Vrstile so se napore dolžine, največ truda pa je terjal predel Črni plošč, okoli 80 metrov počli, kjer je bila izključno plezarija VI. stopnje. S skrajnimi napori in vedno bolj utrujenosti so zmagali tudi ta predel. Okoli treh popoldne so dosegli Rdeči kamin. Po steni se je udiral pravcati slap mrzle vode, ki se mu nikakor ni bilo mogoče ogniti. Teklo jim je za vrat, povsod in preklinjali so slabo vreme, ki jim je kanilo prekrižati račune. Toda na pot nazaj še pomislili niso. Samo naprej.

Nad Rdečim kaminom, kjer so malo počivali in se okrepčali, je prvi vstopil Bine. Komaj je preplezal nekaj metrov, že je odletel. Varovanje je bilo dobro in kmalu je bil nazaj v steni. Prelezel je mesto, kjer mu je malo prej zdrsnilo. Tokrat je srečno zlezel preko nevarnega predela, se povzpел še kakšen meter više in...

»Ja, madona, kaj ti enkrat ni bilo zadosti?« je zavpil Borut, že vdrugo zategnil vrvi, ko je Bine zopet omahnil. Moči so ga zapuščale. Spustil se je na ozko polico v prečki in prepustil vodstvo Dušanu. Ta je bil večje sreče. Nevarno mesto v gladki in zaledeneli steni je uspešno preplezal, se utrdil na varovališču in kmalu sta bila prijatelja za njim.

Premočeni in premraženi so bili še vedno v steni, ko se je nad goro spuščala noč. Vrha zaradi megle niso videli. Z zadnjimi napori so zmagovali poslednje dolžine.